

ARBITRAŽNA I MEDIJACIJSKA PRAVILA

BEČKA PRAVILA I BEČKA MEDIJACIJSKA PRAVILA IZ 2021

Izdavač: Austrijska savezna gospodarska komora
Wiedner Hauptstraße 63, 1045 Beč

Prijevod: Stefan Jovanović

Među više jezika na koje su Arbitražna pravila i Medijacijska pravila VIAC-a prevedena, jedine službene verzije su na engleskom i njemačkom jeziku.

Arbitražna i Medijacijska pravila VIAC-a iz 2021.
Drugo izdanje (studenzi 2021.)

ARBITRAŽNA PRAVILA VIAC-A

BEČKA PRAVILA | na snazi od 1. srpnja 2021. godine

MEDIJACIJSKA PRAVILA VIAC-A

BEČKA MEDIJACIJSKA PRAVILA | na snazi od 1. srpnja 2021. godine

Sadržaj

DIO 1 ARBITRAŽNA PRAVILA VIAC-A

OPĆE ODREDBE

Članak 1	VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA	10
Članak 2	PREDSJEDNIŠTVO	11
Članak 3	SAVJETODAVNI ODBOR	12
Članak 4	GENERALNI TAJNIK, ZAMJENIK GENERALNOG TAJNIKA I TAJNIŠTVO	12
Članak 5	JEZICI PREPISKE.....	13
Članak 6	DEFINICIJE.....	13

POKRETANJE ARBITRAŽE

Članak 7	TUŽBA.....	14
Članak 8	ODGOVOR NA TUŽBU.....	15
Članak 9	PROTUTUŽBA.....	15
Članak 10	UPISNA PRISTOJBА	16
Članak 11	DOSTAVLJANJE SPISA	16
Članak 12	PISMENA, ROKOVI I UNIŠTAVANJE SPISA.....	17
Članak 13	ZASTUPNICI	18
Članak 13a	FINANCIRANJE OD STRANE TREĆIH OSOBA	18

PRIDRUŽIVANJE TREĆE OSOBE I SPAJANJE POSTUPAKA

Članak 14	PRIDRUŽIVANJE TREĆE OSOBE	18
Članak 15	SPAJANJE POSTUPAKA.....	19

ARBITRAŽNI SUD

Članak 16	OPĆE ODREDBE	20
Članak 17	OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA.....	21
Članak 18	OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA U VIŠESTRANAČKOJ ARBITRAŽI.....	22
Članak 19	POTVRDA NOMINOVANOG ARBITRA	22
Članak 20	IZUZEĆE ARBITRA	23
Članak 21	PRIJEVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA	24
Članak 22	UČINCI PRIJEVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA.....	24

IZUZEĆE VJEŠTAKA

Članak 23	IZUZEĆE VJEŠTAKA.....	25
-----------	-----------------------	----

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

Članak 24	NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA	26
-----------	-----------------------------------	----

POSTUPAK PRED ARBITRAŽnim SUDOM

Članak 25	MJESTO ARBITRAŽE	26
Članak 26	JEZIK POSTUPKA	27
Članak 27	MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR	27
Članak 28	VOĐENJE ARBITRAŽE	27
Članak 29	UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA.....	28
Članak 30	USMENA RASPRAVA.....	28
Članak 31	DUŽNOST IZNOŠENJA PRIGOVORA	28
Članak 32	ZAKLJUČENJE POSTUPKA I ROK ZA DONOŠENJE PRAVORIJEKA	29
Članak 33	PRIVREMENE MJERE I MJERE OSIGURANJA / OSIGURANJE TROŠKOVA	29
Članak 34	NAČINI OKONČANJA POSTUPKA	30
Članak 35	ODLUKE ARBITRAŽNOG SUDA	31
Članak 36	ARBITRAŽNI PRAVORIJEK.....	31
Članak 37	PRAVORIJEK NA TEMELJU NAGODEBE I ZAPISNIK O NAGODBI	32
Članak 38	ODLUKA O TROŠKOVIMA	33
Članak 39	ISPRAVKA, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNE ODLUKE	33
Članak 40	VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM SUDU	34
Članak 41	OBJAVA PRAVORIJEKA.....	34

TROŠKOVI

Članak 42	PREDUJAM TROŠKOVA	35
Članak 43	PREDUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA.....	37
Članak 44	SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA	37

OSTALE ODREDBE

Članak 45	UBRZANI POSTUPAK.....	40
Članak 46	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA.....	41

Članak 47	PRELAZNA ODREDBA	41
-----------	------------------------	----

DIO 2 MEDIJACIJSKA PRAVILA VIAC-A

Članak 1	VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA	44
Članak 2	DEFINICIJE.....	45
Članak 3	POKRETANJE POSTUPKA.....	46
Članak 4	UPISNA PRISTOJBА	47
Članak 5	MJESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA	47
Članak 6	JEZIK POSTUPKA	47
Članak 7	IMENOVANJE MEDIJATORA.....	48
Članak 8	PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI.....	49
Članak 9	VOĐENJE POSTUPKA	50
Članak 10	PARALELNI POSTUPCI	51
Članak 11	OKONČANJE POSTUPKA	52
Članak 12	POVJERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE.....	52
Članak 13	ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI	53
Članak 14	PRELAZNE ODREDBE.....	53

DIO 3 ANEKSI ARBITRAŽNIH I MEDIJACIJSKIH PRAVILA

ANEKS 1	MODEL KLAUZULA	56
ANEKS 2	INTERNA PRAVILA PREDSJEDNIŠTVA	61
ANEKS 3	TARIFA.....	62
ANEKS 4	VIAC KAO ORGAN IMENOVANJA.....	64
ANEKS 5	VIAC KAO ORGAN ADMINISTRIRANJA	67
ANEKS 6	DOPUNSKA PRAVILA ZA NASLJEDNOPRAVNE SPOROVE	70

DIO I

ARBITRAŽNA PRAVILA VIAC-A

BEČKA PRAVILA | na snazi od 1. srpnja 2021. godine

OPĆE ODREDBE

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Članak 1

- (1) Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) je stalna međunarodna arbitražna institucija Savezne gospodarske komore Austrije.¹ VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu s drugim alternativnim metodama rješavanja sporova, ako su se stranke sporazumjele o primjeni Arbitražnih pravila VIAC-a („Bečka pravila“), Medijacijskih pravila VIAC-a („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicijskoj arbitraži („Bečka pravila o investicijskoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicijskoj medijaciji („Bečka pravila o investicijskoj medijaciji“) ili je na neki drugi način ugovoren ili predviđeno da VIAC treba biti administrirajuća institucija.
- (2) Ako se stranke nisu sporazumjele drugčije, primjenjuje se ona verzija Bečkih pravila koja je na snazi u vrijeme pokretanja arbitražnog postupka (članak 7, stavak 1), ako su se stranke, prije ili nakon nastanka spora, sporazumjele da se spor rješava prema Bečkim pravilima.
- (3) Predsjedništvo može odbiti administrirati neki postupak ako ugovor o arbitraži bitno odstupa od Bečkih pravila i nespojiv je s njima.

¹ U skladu sa člankom 139, stavak 2 Saveznog zakona o gospodarskim komorama iz 1998. godine ("Wirtschaftskammergesetz 1998"), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 s izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021.

PREDSJEDNIŠTVO

Članak 2

(1) Predsjedništvo VIAC-a sastoji se od najmanje pet članova. Članove Predsjedništva na razdoblje od pet godina bira Prošireni predsjedavajući odbor Savezne gospodarske komore Austrije po preporuci Predsjednika VIAC-a. Članovi mogu biti imenovani u uzastopnim mandatima.

(2) Članovi Predsjedništva između sebe biraju Predsjednika i do dva Potpredsjednika. U slučaju da je Predsjednik spriječen ispunjavati svoje dužnosti, preuzima ih Potpredsjednik u skladu s Internim pravilima Predsjedništva (Aneks 2).

(3) Članovi Predsjedništva koji jesu ili su u bilo kojem svojstvu bili uključeni u neku arbitražu koju administrira VIAC, ne mogu biti prisutni ili sudjelovati na bilo koji način u razmatranjima ili odlukama koje se odnose na te postupke. Ovo neće utjecati na kvorum za odlučivanje.

(4) Članovi Predsjedništva obavljaju svoje dužnosti po svom najboljem znanju i sposobnostima i u obavljanju svojih dužnosti su nezavisni i nisu vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni čuvati povjerljivost svih informacija koje su dobili tijekom obavljanja svojih dužnosti.

(5) Predsjedništvo može donijeti i izmjeniti svoja Interna pravila (Aneks 2).

SAVJETODAVNI ODBOR

Članak 3

Predsjedništvo može osnovati Savjetodavne odbore koji mu pomažu u savjetodavnom svojstvu. Savjetodavni odbori sastoje se od stručnjaka za arbitražu i/ili medijaciju koje pozove Predsjedništvo.

GENERALNI TAJNIK, ZAMJENIK GENERALNOG TAJNIKA I TAJNIŠTVO

Članak 4

(1) Po preporuci Predsjedništva VIAC-a, Prošireni predsjedavajući odbor Savezne gospodarske komore Austrije imenuje Generalnog tajnika i Zamjenika generalnog tajnika VIAC-a na razdoblje od pet godina. Generalni tajnik i Zamjenik generalnog tajnika mogu biti imenovani u uzastopnim mandatima. Po isteku razdoblja na koje su imenovani, ako nije izvršeno ponovno imenovanje, Generalni tajnik i Zamjenik generalnog tajnika ostaju na funkciji dok se ne izvrši novo imenovanje.

(2) Tajništvo upravlja administrativnim poslovima VIAC-a pod vodstvom Generalnog tajnika i Zamjenika generalnog tajnika, osim u pitanjima koja su pridržana za Predsjedništvo. Ako je imenovan Zamjenik generalnog tajnika, on je ovlašten donijeti odluke koje ulaze u nadležnost Generalnog tajnika ako je Generalni tajnik sprječen izvršavati svoje obvezе ili po ovlaštenju Generalnog tajnika.

(3) Članovi Sekretarijata, koji jesu ili su bili u bilo kojem svojstvu uključeni u neku arbitražu koju administriira VIAC, ne smiju biti prisutni niti sudjelovati u razmatranjima i odlukama koje se odnose na te postupke.

(4) Generalni tajnik i Zamjenik generalnog tajnika obavljaju svoje dužnosti po svom najboljem znanju i sposobnostima i u obavljanju svojih dužnosti su nezavisni i nisu vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni čuvati povjerljivost svih informacija koje su dobili tijekom obavljanja svojih dužnosti.

(5) Ako Generalni tajnik i Zamjenik generalnog tajnika postanu nesposobni obavljati svoje dužnosti, članovi Predsjedništva biraju između sebe člana koji će izvršavati odgovarajuće dužnosti. Sve dok imenovani član služi kao Generalni tajnik, njegovo članstvo u Predsjedništvu miruje.

JEZICI PREPISKE

Članak 5

Prepiska stranaka s Predsjedništvom i Sekretarijatom odvija se na njemačkom ili na engleskom jeziku.

DEFINICIJE

Članak 6

(1) U Bečkim pravilima

1.1. stranka ili stranke se odnosi na jednog ili više tužitelja, tuženika ili na jednu ili više trećih osoba pridruženih arbitraži u tužbi;

1.2. tužitelj se odnosi na jednog ili više tužitelja;

1.3. tuženik se odnosi na jednog ili više tuženika;

1.4. treća osoba se odnosi na jednu ili više trećih osoba koje nisu ni tužitelj ni tuženik u arbitraži koja je u tijeku i čije je pridruživanje toj arbitraži zatraženo;

1.5. arbitražni sud se odnosi na arbitra pojedinca ili vijeće od tri arbitra;

1.6. arbitar se odnosi na jednog ili više arbitara;

1.7. koarbitar se odnosi na bilo kojeg člana arbitražnog veća osim predsjednika;

1.8. pravorijek se odnosi na bilo koji konačni pravorijek, djelimični pravorijek ili međupravorijek;

1.9. financiranje od strane trećih osoba se odnosi na bilo koji sporazum sklopljen s fizičkom ili pravnom osobom koje nije stranka u postupku ili zastupnik stranke (članak 13), radi financiranja ili pružanja bilo koje druge materijalne podrške stranci, čime se se neposredno ili posredno financira neki dio ili svi troškovi postupka bilo putem davanja ili odobrenja finansijske potpore, bilo u zamjenu za naknadu ili povrat koji u potpunosti ili djelomično ovisi od ishoda postupka.*)

*) Izraz „ili u zamjenu za bilo kakvu uplatu premije“ je obrisana s retroaktivnim učinkom od 1. srpnja 2021. radi ispravka uredničke greške.

(2) U mjeri u kojoj se izrazi korišteni u Bečkim pravilima odnose na fizičke osobe, izabrani oblik primjenjuje se na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima koriste se na način koji je specifičan za određeni rod.

(3) Upućivanje na „Članke“ bez daljih podrobnosti odnosi se na odgovarajuće članke Bečkih pravila.

POKRETANJE ARBITRAŽE

TUŽBA

Članak 7

(1) Arbitražni postupak pokreće se podnošenjem tužbe. Postupak je pokrenut onoga dana kada Tajništvo VIAC-a ili Regionalna gospodarska komora Austrije tužbu primi u tiskanom ili elektronskom obliku (članak 12, stavak 1); od tada teče postupak. Tajništvo obavještava ostale stranke o primitku tužbe.

(2) Tužba sadrži sljedeće:

2.1. puna imena, adrese, uključujući adrese elektroničke pošte, i ostale kontakt detalje stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2. činjenično stanje i konkretni tužbeni zahtjev;

2.3. novčanu vrijednost svakog pojedinačnog zahtjeva u vrijeme podnošenja tužbe ako tužbeni zahtjev nije isključivo vezan za neki određeni novčani iznos;

2.4. pojedinosti o broju arbitara u skladu s člankom 17;

2.5. nominaciju jednog arbitra ako o sporu odlučuje arbitražno vijeće od tri arbitra, ili zahtjev da taj arbitar bude imenovan od strane Predsjedništva; i

2.6. pojedinosti o ugovoru o arbitraži i njegovom sadržaju.

(3) Ako tužba nije u skladu sa stavkom 2 ovog članka ili ako primjerak tužbe ili priloga nedostaje (članak 12, stavak 1), Generalni tajnik može zahtijevati da tužitelj ispravi nedostatak u roku koji odredi Generalni tajnik. Ako tužitelj postupi po nalogu za oticanje nedostatka u ostavljenom roku, smatraće se da je tužba podnesena na dan kada je prvotno primljena. Ako tužitelj ne postupi po nalogu za oticanje nedostatka u ostavljenom roku, Generalni tajnik može proglašiti postupak okončanim (članak 34, stavak 3). To ne sprečava tužitelja da kasnije postavi iste zahtjeve u nekom drugom postupku.

(4) Generalni tajnik dostavlja tužbu tuženiku ako nije izdan nalog za ispravljanje nedostatka u skladu sa stavkom 3 ovog članka ili ako je tužitelj postupio po tom nalogu.

ODGOVOR NA TUŽBU

Članak 8

(1) Generalni tajnik traži od tuženika da Tajništvu dostavi odgovor na tužbu (članak 12, stavak 3) u roku od 30 dana od dana primitka tužbe.

(2) Odgovor na tužbu sadrži sljedeće:

2.1. puna imena, adrese, uključujući adrese elektroničke pošte, i ostale kontakt detalje tuženika i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2. očitovanje o tužbenom zahtjevu i o činjeničnom stanju na kojem je zasnovana tužba, kao i konkretnе zahtjeve tuženika;

2.3. pojedinosti o broju arbitara u skladu sa člankom 17;

2.4. nominacija jednog arbitra, ako o sporu odlučuje arbitražno vijeće od tri arbitra, ili zahtjev da taj arbitar bude imenovan od strane Predsjedništva.

PROTUTUŽBA

Članak 9

(1) Zahtjevi tuženika prema tužitelju mogu se istaknuti u obliku protutužbe u istom postupku.

(2) Članci 7, 10 i 11 primjenjuju se i na protutužbe.

(3) Arbitražni sud može vratiti protutužbu Tajništvu radi razmatranja u posebnom postupku ako:

3.1. ne postoji identitet stranaka; ili

3.2. ako bi protutužba podnesena nakon odgovora na tužbu dovela do značajnog odlaganja u glavnom postupku.

(4) Arbitražni sud će dati tužitelju mogućnost da podnese odgovor na dopuštenu protutužbu. Na odgovor na protutužbu primjenjuje se članak 8.

UPISNA PRISTOJBA

Članak 10

(1) Tužitelj plaća upisnu pristojbu u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni tajnik. Isto tako, u slučaju pridruživanja treće osobe (članak 14), podnositelj zahtjeva plaća upisnu pristojbu.

(2) Ako su u arbitraži više od dvije stranke, upisna pristojba se uvećava za 10 posto za svaku dodatnu stranku, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

(3) Upisna pristojba se ne vraća. Upisna pristojba se ne uračunava u predujam za troškove stranke koja je uplaćuje.

(4) Tužba i svaki zahtjev za pridruživanje treće osobe bit će poslani drugim osobama tek nakon što je upisna pristojba uplaćena u cijelosti. Generalni tajnik može odobriti razumno produženje roka za plaćanje upisne pristojbe. Ako uplata nije izvršena u roku, Generalni tajnik može proglašiti postupak okončanim (članak 34, stavak 3). To ne sprečava tužitelja da postavi iste zahtjeve kasnije u nekom drugom postupku.

(5) Ako se postupak po Bečkim pravilima o medijaciji pokrene prije, za vrijeme ili nakon arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i u vezi s istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati dodatna upisna pristojba.

DOSTAVLJANJE SPISA

Članak 11

Generalni tajnik dostavlja spis arbitražnom sudu ako:

- Tajništvo primi tužbu (protutužbu) u skladu sa člankom 7;
- svi arbitri budu imenovani; i
- troškovi budu predujmljeni u cijelosti u skladu sa člankom 42.

PISMENA, ROKOVI I UNIŠTENJE SPISA

Članak 12

- (1) Tužba, uključujući i priloge, podnose se u elektronskom i tiskanom obliku u broju koji je nužan kako bi svaka stranka dobila po primjerak.
- (2) Nakon dostave spisa arbitražnom sudu, sva pismena i dokazi šalju se svakoj stranci i svakom arbitru na način koji odredi arbitražni sud. Tajništvo prima u elektronskom obliku sva pismena koja razmjenjuju arbitražni sud i stranke.
- (3) Pismena se šalju u tiskanom obliku preporučenom poštom, pismom s potvrdom o primitku, kurirskom službom ili u elektronskom obliku ili na bilo koji drugi način komunikacije koji omogućuje dokaz o odaslanju.
- (4) Pismena se šalju na posljednju doznačenu adresu primatelja kojem su namijenjena. Nakon što stranka imenuje zastupnika, pismena se šalju na njegovu posljednju doznačenu adresu.
- (5) Pismena se smatraju primljenima na dan kada
- 5.1. adresat stvarno primi pismo;
  - 5.2. kada se primitak može prepostaviti ako je pismo poslano u skladu sa stavcima 3 i 4 ovog članka.
- (6) Ako se tužba protiv više tuženika ne može dostaviti svim tuženicima, na zahtjev tužitelja arbitraža će se nastaviti samo protiv onih tuženika koji su primili tužbu. Na zahtjev tužioca, o tužbi protiv preostalih tuženika odlučit će se u posebnom postupku.
- (7) Rokovi počinju teći narednog dana od dana primitka (stavak 5) odgovarajućeg pisma kojim počinje teći rok. Ako je u mjestu primitka taj dan službeni praznik ili neradni dan, rok počinje teći narednog radnog dana. Službeni praznici ili neradni dani ne sprečavaju tijek roka, niti ga produžavaju. Ako je posljednji dan roka službeni praznik ili neradni dan u mjestu primitka, rok istječe sljedećeg radnog dana.
- (8) Roku je udovoljeno ako je pismo poslano posljednjeg dana roka, na način predviđen u stavcima 3 i 4 ovog članka. Rokovi se mogu produžiti ako se smatra da postoje dovoljni razlozi za takvo produženje.
- (9) Po okončanju postupka (članak 34), Tajništvo može uništiti sve spise predmeta, osim pravorijeka (članak 35).

ZASTUPNICI

Članak 13

U postupku pred arbitražnim sudom, stranke mogu zastupati ili savjetovati osobe po njihovom izboru. Generalni tajnik ili arbitražni sud mogu bilo kada zatražiti dokaze da je punomoćnik ovlašten zastupati stranku.

FINANCIRANJE OD STRANE TREĆIH OSOBA

Članak 13a

(1) Stranka će otkriti postojanje bilo kakvog financiranja od strane treće osobe i identitet financijera u tužbi odnosno odgovoru na tužbu ili odmah po sklapanju sporazuma o financiranju od strane treće osobe.

(2) Ako stranka otkrije financiranje od strane treće osobe prije osnivanja arbitražnog suda, Generalni tajnik će o tome obavijestiti svakog arbitra koji je nominiran za imenovanje ili je već imenovan, u svrhu dopune izjave arbitra (članak 16, stavak 3).

PRIDRUŽIVANJE TREĆE OSOBE I SPAJANJE POSTUPAKA

PRIDRUŽIVANJE TREĆE OSOBE

Članak 14

(1) O pridruživanju treće osobe u arbitraži, kao i o načinu pridruživanja, odlučuje arbitražni sud na zahtjev stranke ili treće osobe nakon saslušanja svih stranaka i treće osobe koja se pridružuje, kao i razmatranja svih relevantnih okolnosti.

(2) Zahtjev za pridruživanje sadrži sljedeće:

2.1 puno ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke treće osobe;

2.2 osnove na kojima se temelji zahtjev za pridruživanje; i

2.3 traženi način pridruživanja trećeg.

(3) Ako je u tužbi podnesen zahtjev za pridruživanje treće osobe,

3.1 dostavlja se Sekretarijatu. Odredbe članka 7 primjenjuju se na odgovarajući način. Generalni tajnik će proslijediti tužbu trećoj osobi koja se treba pridružiti, kao i ostalim strankama na očitovanje;

3.2. treća osoba može sudjelovati u osnivanju arbitražnog suda u skladu sa člankom 18 ako još uvijek nije imenovan arbitar; i

3.3 arbitražni sud vraća tužbu sa zahtjevom za spajanje treće osobe Tajništvu radi rješavanja u posebnom postupku ako arbitražni sud odbije, u skladu sa stavkom 1, udovoljiti zahtjevu za pridruživanje treće osobe podnesenim zajedno s tužbom. U ovom slučaju, Predsjedništvo može opozvati imenovanja nominiranih arbitara i naložiti ponovno osnivanje jednog ili više arbitražnih sudova u skladu sa člankom 17 i nadalje, ako je treća osoba sudjelovala u osnivanju arbitražnog suda u skladu sa stavkom 3.2.

SPAJANJE POSTUPAKA

Članak 15

(1) Na zahtjev neke od stranaka, dva ili više arbitražnih postupaka mogu se spojiti ako:

1.1. se stranke sporazumiju o spajanju; ili

1.2. su isti arbitar odnosno arbitri izabrani odnosno imenovani; i mjesto arbitraže je isto.

(2) Predsjedništvo odlučuje o zahtjevu za spajanje nakon što sasluša stranke i već imenovane arbitre. Predsjedništvo će uzeti u obzir sve relevantne okolnosti, uključujući spojivost ugovora o arbitraži i fazu u kojoj se arbitražni postupci nalaze.

ARBITRAŽNI SUD

OPĆE ODREDBE

Članak 16

(1) Stranke su slobodne odrediti osobe koje žele nominirati za arbitre. Svaka osoba s punom poslovnom sposobnošću može biti arbitar, pod uvjetom da se stranke nisu sporazumjele o nekim posebnim dodatnim zahtjevima u pogledu kvalifikacija. Arbitri stoje sa strankama u ugovornom odnosu i imaju pružiti svoje usluge strankama.

(2) Arbitri obavljaju svoj mandat nezavisno od stranaka, nepristrano i po svom najboljem znanju i sposobnostima i nisu vezani bilo kakvim instrukcijama. Oni su dužni čuvati kao povjerljive sve informacije koje su dobili obavljajući svoje dužnosti.

(3) Osoba koja namjerava prihvati imenovanje za arbitra prije svog imenovanja potpisuje i podnosi Generalnom tajniku izjavu na obrascu pripremljenom od strane VIAC-a kojom potvrđuje (i) nepristranost i nezavisnost; (ii) dostupnost; (iii) kvalifikacije; (iv) prihvaćanje funkcije; i (v) podvrgavanje Bečkim pravilima.

(4) Arbitar će pisanom izjavom otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristranost, nezavisnost ili dostupnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Dužnost da se takve okolnosti odmah otkriju traje tijekom cijelog arbitražnog postupka.

(5) Članove Predsjedništva stranke ili koarbitri mogu izabrati za arbitre, ali ih Predsjedništvo ne može imenovati za arbitre.

(6) Ponašanje pojedinog ili svih arbitara (članak 28, stavak 1) može uzeti u obzir Generalni tajnik pri određivanju naknade za arbitre (članak 44, stavci 2, 8 i 11).

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA

Članak 17

(1) Stranke se mogu sporazumjeti o tome hoće li arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno vijeće. Stranke se mogu sporazumjeti i o načinu imenovanja arbitara. Ako nema sporazuma, primjenjuju se stavci 2 do 6 ovog članka.

(2) Ako nema sporazuma o broju arbitara, Predsjednišvo određuje hoće li o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili tročlano arbitražno vijeće. Predsjedništvo će pritom uzeti u obzir složenost predmeta, vrijednost spora i interes stranaka za brzom i troškovno povoljnom odlukom.

(3) Ako spor rješava arbitar pojedinac, stranke zajednički nominiraju arbitra pojedinca i navode njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva Generalnog tajnika. Ako se nominacija ne izvrši u tom roku, arbitra pojedinca imenuje Predsjedništvo.

(4) Ako spor treba rješiti tročlano arbitražno vijeće, svaka stranka nominira po jednog arbitra (tužitelj u tužbi i tuženik u odgovoru na tužbu). Ako neka stranka to ne učini, Generalni tajnik će od nje tražiti da dostavi ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke nominiranog arbitra u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako se nominacija ne izvrši u tom roku, arbitra će imenovati Predsjedništvo.

(5) Ako spor rješava tročlano arbitražno vijeće, koarbitri će zajednički nominirati predsjednika vijeća i navesti njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva Generalnog tajnika. Ako se nominacija ne izvrši u tom roku, predsjednika vijeća će imenovati Predsjedništvo.

(6) Stranke su vezane svojom nominacijom arbitra nakon što nominiranog arbitra potvrdi Generalni tajnik ili Predsjedništvo (članak 19).

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA U VIŠESTRANAČKOJ ARBITRAŽI

Članak 18

(1) Osnivanje arbitražnog suda u višestranačkoj arbitraži vrši se u skladu sa člankom 17, uz sljedeće dodatne odredbe:

(2) Ako spor rješava tročlano arbitražno vijeće, tužiteljska strana i tuženička strana zajednički nominiraju svaka po jednog arbitra.

(3) Sudjelovanje stranke u zajedničkom nominiranju arbitra ne predstavlja suglasnost na višestranačku arbitražu. Ako je dopuštenost višestranačke arbitraže sporna, arbitražni sud o njoj odlučuje nakon što sasluša sve stranke i razmotri sve relevantne okolnosti.

(4) Ako u skladu sa stavkom 2 ovog članka u ostavljenom roku ne bude nominiran zajednički arbitar, Predsjedništvo će imenovati arbitra za tu stranu, odnosno strane. U iznimnim slučajevima, nakon što strankama pruži mogućnost da se o tome očituju, Predsjedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog vijeća ili sve arbitre.

POTVRDA NOMINIRANOG ARBITRA

Članak 19

(1) Nakon što je arbitar nominiran, Generalni tajnik će pribaviti izjave arbitra u skladu sa člankom 16, stavak 3 i 4. Generalni tajnik će proslijediti primjerak tih izjava strankama. Generalni tajnik će potvrditi nominiranog arbitra ako ne postoje sumnje u nepristranost i nezavisnost arbitra i sposobnost da izvrši mandat. Generalni tajnik će obavijestiti Predsjedništvo o toj potvrdi na sljedećem sastanku Predsjedništva.

(2) Ako Generalni tajnik smatra to nužnim, Predsjedništvo odlučuje hoće li potvrditi nominiranog arbitra. Prije odluke Predsjedništva, Generalni tajnik može zatražiti očitovanje od nominiranog arbitra i od stranaka. Sva očitovanja se dostavljaju strankama i arbitru.

(3) Nakon potvrde, nominirani arbitar se smatra imenovanim.

(4) Ako Generalni tajnik ili Predsjedništvo odbiju potvrditi nominiranog arbitra, Generalni tajnik zahtijeva od stranke/stranaka koje imaju pravo nominirati arbitra, ili od koarbitara da imenuju drugog arbitra ili predsjednika vijeća u roku od 30 dana. Članci 16 do 18 primjenjuju se na odgovarajući način. Ako Generalni tajnik ili

Predsjedništvo odbiju potvrditi nominiranog arbitra, pravo na nominaciju prestaje i Predsjedništvo će imenovati arbitra.

IZUZEĆE ARBITRA

Članak 20

(1) Nakon imenovanja, izuzeće arbitra se može tražiti samo ako postoje okolnosti koje dovode do opravdane sumnje u njegovu nepristranost ili nezavisnost ili ako arbitar ne ispunjava uvjete o kojima su se stranke sporazumjele. Stranka može tražiti izuzeće arbitra kojeg je nominirala ili u čijoj je nominaciji sudjelovala samo iz razloga za koje je saznala nakon nominacije ili svog sudjelovanja u nominaciji.

(2) Zahtjev za izuzeće imenovanog arbitra stranka podnosi Tajništvu u roku od 15 dana od dana kada je stranka koja traži izuzeće saznala za razloge za izuzeće. U zahtjevu za izuzeće navode se razlozi za izuzeće i kao i eventualni materijali kojima se taj zahtjev potkrepljuje.

(3) Ako arbitar čije se izuzeće traži ne podnese ostavku, o izuzeću odlučuje Predsjedništvo. Prije nego što Predsjedništvo donese odluku, Generalni tajnik će zatražiti očitovanje od arbitra čije se izuzeće traži i druge stranke odnosno stranaka. Generalni tajnik može tražiti očitovanje i od drugih osoba. Sva očitovanja se dostavljaju strankama i arbitrima.

(4) Arbitražni sud, uključujući i arbitra čije se izuzeće traži, može nastaviti arbitražu dok je zahtjev za izuzeće u tijeku. Arbitražni sud ne može donijeti odluku dok Predsjedništvo ne doneše odluku o izuzeću.

PRIJEVREMENI PRESTANAK MANDATA ARBITRA

Članak 21

(1) Mandat arbitra prestaje prije vremena ako:

- 1.1 se stranke o tome sporazumiju; ili
- 1.2 arbitar podnese ostavku; ili
- 1.3 arbitar umre; ili
- 1.4 zahtjev za izuzeće bude usvojen; ili
- 1.5 Predsjedništvo arbitra razriješi dužnosti.

(2) Svaka stranka može zahtijevati da se arbitar razriješi dužnosti ako je arbitar duže nego privremeno spriječen obavljati svoje dužnosti ili na drugi način ne izvrši svoje dužnosti, uključujući i neopravdano oduzivanje postupka. Stranka podnosi taj zahtjev Sekretarijatu. Ako je Predsjedništvo očito da sprečenost nije samo privremena ili da arbitar ne obavlja svoje dužnosti, Predsjedništvo može razriješiti arbitra dužnosti čak i bez zahtjeva stranke. Predsjedništvo odlučuje o razrješenju nakon što strankama i arbitru na koga se to odnosi omogući da se o tome očituju.

UČINCI PRIJEVREMENOG PRESTANKA MANDATA ARBITRA

Članak 22

(1) Ako mandat arbitra prijevremeno prestane (članak 21), arbitar će biti zamijenjen. Imenovanje novog arbitra vrši se u skladu s procedurom imenovanja o kojoj se sporazumiju stranke. Ako nema takvog sporazuma, Generalni tajnik će zahtijevati da

- 1.1 stranke, u slučaju arbitra pojedinca; ili,
- 1.2 koarbitri, u slučaju predsjedavajućeg arbitra; ili,
- 1.3 stranka koja je nominirala arbitra ili stranka u čije ime je arbitar imenovan, kada je arbitra nominirala stranka ili je imenovan u ime stranke;

nominiraju zamjenu u roku od 30 dana – u slučajevima iz stavaka 1.1 i 1.2 ovoga članka zajedno – i navedu ime nominiranog arbitra, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i druge kontakt podatke. Članci 16 do 18 primenjuju se na odgovarajući način. Ako se izbor ne izvrši u tom roku, Predsjedništvo imenuje zamjenskog arbitra. Ako je

zahtjev za izuzeće zamjenskog arbitra prihvaćen (članak 21, stavak 1.4), pravo na izbor zamjenskog arbitra prestaje i Predsjedništvo imenuje zamjenskog arbitra.

(2) Ako mandat arbitra prestane prije vremena u skladu s člankom 21, novi arbitražni sud, nakon što zatraži od stranaka da se o tome očituju, odlučuje hoće li se i u kojoj mjeri ponoviti prethodne faze arbitražnog postupka.

(3) Za posljedice prevremenog prestanka mandata arbitra i imenovanja zamjenskog arbitra na troškove mjerodavan je članak 42 stavak 12 i članak 44 stavak 11.

IZUZEĆE VJEŠTAKA

IZUZEĆE VJEŠTAKA

Članak 23

Članak 20, stavci 1 i 2 primjenjuju se na odgovarajući način na izuzeće vještaka koje imenuje arbitražni sud. O izuzeću odlučuje arbitražni sud.

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

NADLEŽNOST ARBITRAŽNOG SUDA

Članak 24

(1) Prigovor da arbitražni sud nije nadležan iznosi se najkasnije do prvog izjašnjavanja o biti spora. Stranka nije spriječena izjaviti takav prigovor time što je nominirala arbitra u skladu sa člankom 17 ili je sudjelovala u nominaciji arbitra u skladu sa člankom 18. Prigovor da arbitražni sud prekoračuje djelokrug svojih ovlaštenja mora se izjaviti čim se tijekom arbitraže pokrene pitanje za koje se tvrdi da prelazi djelokrug njegovih ovlaštenja. Kasniji prigovor je u oba slučaja isključen; međutim, ako arbitražni sud smatra da je zakašnjenje dovoljno opravdano, zakašnjeli prigovor može se dopustiti.

(2) Arbitražni sud odlučuje o svojoj nadležnosti. Odluka o nadležnosti može se donijeti zajedno s odlukom o biti spora ili u posebnom pravorijeku. Kada arbitražni sud odluči da nije nadležan, on će, na zahtjev jedne od stranaka, odlučiti o obvezama stranaka u vezi s troškovima.

POSTUPAK PRED ARBITRAŽnim SUDOM

MJESTO ARBITRAŽE

Članak 25

(1) Stranke su slobodne sporazumjeti se o mjestu arbitraže. Ako nema sporazuma stranaka, mjesto arbitraže je Beč.

(2) Arbitražni sud može odlučivati ili poduzimati procesne radnje na bilo kojem mjestu koje smatra prikladnim, a da time ne dođe do promjene mjesta arbitraže.

JEZIK POSTUPKA

Članak 26

Ako nema sporazuma između stranaka o jeziku odnosno jezicima arbitraže, arbitražni sud će odmah nakon što dobije spis predmeta odrediti jezik ili jezike uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući i jezik ugovora.

MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Članak 27

(1) Arbitražni sud odlučuje o sporu u skladu s pravom ili pravnim pravilima koja su stranke odredile kao mjerodavna. Osim ako se stranke izričito nisu sporazumjele drugačije, svaki sporazum o određenom nacionalnom pravu ili nacionalnom pravnom sustavu tumačit će se kao neposredno upućivanje na materijalne norme tog nacionalnog prava, a ne na pravila o sukobu zakona.

(2) Ako stranke nisu odredile mjerodavno pravo ili pravna pravila, arbitražni sud primjenjuje međerodavno pravo ili pravna pravila čiju primjenu smatra prikladnom.

(3) Arbitražni sud odlučuje *ex aequo et bono* ili kao *amiable compositeur* samo u slučajevima kada su ga stranke na to izričito ovlastile.

VOĐENJE ARBITRAŽE

Članak 28

(1) Arbitražni sud vodi postupak u skladu s Bečkim pravilima i sporazumom stranaka na efikasan i troškovno učinkovit način, a inače prema vlastitom nahođenju. Arbitražni sud će se pravično odnositi prema strankama. Stranke imaju pravo biti saslušane u svakoj fazi postupka.

(2) Ako to prethodno najavi, arbitražni sud može, između ostalog, odlučiti da su podnesci, podnošenje dokaza ili zahtjeva za izvođenje dokaza dopušteni samo do određenog vremena tijekom postupka.

(3) Arbitražni sud je ovlašten u svim fazama postupka dati podršku strankama u naporima da postignu nagodbu.

UTVRĐIVANJE ČINJENIČNOG STANJA

Članak 29

(1) Ako to smatra nužnim, arbitražni sud može na vlastitu inicijativu prikupiti dokaze, ispitati stranke ili svjedoke, zatražiti od stranaka da podnesu dokaze i pozvati vještake. Članak 43 primjenjuje se ako izvođenje dokaza, a posebno imenovanje vještaka, uzrokuju troškove.

(2) Postupak se može odvijati i ako neka od stranaka u njemu ne sudjeluje.

USMENA RASPRAVA

Članak 30

(1) Ako se stranke drugačije ne sporazumiju, arbitražni sud odlučuje vodi li se postupak usmeno ili pismeno. Ako stranke nisu isključile usmenu raspravu, na zahtjev bilo koje od stranaka arbitražni sud će održati takvu raspravu u odgovarajućoj fazi postupka. Uzimajući u obzir stavove stranaka i okolnosti slučaja, arbitražni sud može odlučiti da održi usmenu raspravu uživo ili na neki drugi način. Stranke će u svakom slučaju imati mogućnost saznati i očitovati se o zahtjevima i tvrdnjama drugih stranaka, kao i rezultatu dokaznog postupka.

(2) Datum usmene rasprave određuje arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća. Usmene rasprave nisu otvorene za javnost. Arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća priprema i potpisuje zapisnik usmene rasprave koji mora sadržavati barem sažetak rasprave i njezinih rezultata.

DUŽNOST IZNOŠENJA PRIGOVORA

Članak 31

Ako stranka sazna da je arbitražni sud prekršio neku odredbu Bečkih pravila ili druge odredbe mjerodavne za postupak, dužna je odmah izjaviti prigovor arbitražnom sudu, inače će se smatrati da se stranka odrekla prava na prigovor.

ZAKLJUČENJE POSTUPKA I ROK ZA DONOŠENJE PRAVORIJEKA

Članak 32

(1) Odmah nakon što se arbitražni sud uvjeri da su stranke imale dovoljno mogućnosti iznijeti svoje navode i dokaze, proglašit će postupak zaključenim u vezi pitanja o kojima će odlučiti u pravorijeku. Arbitražni sud može bilo kada ponovno otvoriti postupak.

(2) Pravorijek se donosi najkasnije tri mjeseca od posljednje usmene rasprave o pitanjima o kojima će se odlučivati u pravorijeku ili od podnošenja posljednjeg dopuštenog podneska u vezi s tim pitanjima, što god da je od ta dva kasnije. Generalni tajnik može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahtjeva arbitražnog suda ili na vlastitu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje pravorijeka neće učiniti ugovor o arbitraži nevažećim niti će lišiti nadležnosti arbitražni sud.

PRIVREMENE MJERE I MJERE OSIGURANJA / OSIGURANJE TROŠKOVA

Članak 33

(1) Ako se stranke drugačije ne sporazumiju, čim se spis dostavi arbitražnom суду (član 11), arbitražni sud može, na zahtjev stranke, odrediti privremene mjere ili mjere osiguranja protiv druge stranke, kao i izmjeniti, suspendirati ili opozvati svaku takvu mjeru. Prije nego što arbitražni sud doneše bilo koju odluku o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja, saslušat će ostale stranke. Arbitražni sud može zatražiti od bilo koje stranke odgovarajuće osiguranje u vezi s takvom mjerom. Stranke su dužne poštivati takve naloge bez obzira mogu li se oni izvršiti pred nacionalnim sudovima.

(2) Sve odluke o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja donesene u skladu s ovim člankom bit će u pisanim oblicima. U arbitražnom postupku s više arbitra dovoljan je potpis predsjednika vijeća ili, ako je on spriječen, potpis nekog drugog arbitra, pod uvjetom da arbitar koji potpisuje odluku naznači razloge izostanka potpisa predsjednika veća.

(3) Ako se stranke drugačije ne sporazumiju, odluke o privremenim mjerama ili mjerama osiguranja moraju biti obrazložene. Odluka sadrži datum donošenja i mjesto arbitraže.

(4) Odluke o privremenim mjerama i mjerama osiguranja čuvaju se na isti način kao i arbitražni pravorijeci (članak 36, stavak 5).

(5) Stavci 1 do 4 ovog članka ne sprečavaju stranke da se obrate bilo kojem državnom organu nadležnom za izdavanje privremenih mjera ili mjera osiguranja. Zahtjev

državnom organu za određivanje takve mjere ili za izvršenje mjera koje je već odredio arbitražni sud ne predstavlja povредu ili odricanje od ugovora o arbitraži i ne utječe na ovlaštenja arbitražnog suda. Stranke su dužne odmah obavijestiti Tajništvo i arbitražni sud o svakom takvom zahtjevu, kao i o svim mjerama koje odredi državni organ.

(6) Arbitražni sud može, na zahtjev stranke, naložiti bilo kojoj stranci koja podnosi tužbeni zahtjev ili protutužbu da položi osiguranje troškova, ako stranka koja je to tražila dokazuje da postoji dovoljan stupanj vjerojatnosti rizika naplate eventualnog zahtjeva za naknadu troškova. Prilikom odlučivanja o zahtjevu za osiguranje troškova, arbitražni sud će svim strankama omogućiti da se očituju.

(7) Ako stranka ne postupi po nalogu arbitražnog suda o osiguranju troškova, arbitražni sud može, na zahtjev, prekinuti postupak u cijelini ili djelomično, ili okončati postupak (članak 34, stavak 2.4)

NAČINI OKONČANJA POSTUPKA

Članak 34

Arbitražni postupak se okončava:

(1) donošenjem konačnog pravorijeka (članak 36 i 37, stavak 1); ili

(2) zaključkom arbitražnog suda, ako

2.1 tužitelj povuče tužbu, osim ako se tuženik tome protivi, a pritom ima opravdani interes ishoditi konačno rješenje spora;

2.2 stranke se sporazumiju o okončanju postupka i o tome obavijeste arbitražni sud i Generalnog tajnika;

2.3 nastavak postupka je postao nemoguć, naročito zbog toga što stranke u arbitraži ne nastavljaju dalje arbitražu unatoč pisanom zaključku arbitražnog suda u kojem se ukazuje na mogućnost okončanja arbitraže;

2.4 stranka ne postupi po nalogu arbitražnog suda za osiguranje troškova (članak 33, stavak 7); ili

(3) izjavom Generalnog tajnika

3.1 zbog nepostupanja po nalogu za ispravak tužbe (članak 7, stavak 3) ili nalogu za isplatu (članak 10, stavak 4 i članak 42, stavak 11 i 12);

3.2 u slučaju iz stavka 2.1 do 2.3, ako spis još nije proslijeđen arbitražnom sudu.

ODLUKE ARBITRAŽNOG SUDA

Članak 35

(1) Za arbitražni pravorijek i drugu odluku arbitražnog suda potrebna je većina glasova članova vijeća. Ako arbitri ne mogu postići većinu, odlučuje predsjednik vijeća.

(2) Predsjednik vijeća može sam odlučivati o pitanjima postupka ako ga na to ovlaste koarbitri.

ARBITRAŽNI PRAVORIJEK

Članak 36

(1) Arbitražni pravorijeci se donose u pisanom obliku. Pravorijeci moraju biti obrazloženi osim ako su se sve stranke u pisanom obliku ili na usmenoj raspravi odrekle obrazloženja.

(2) U pravorijeku se navodi datum njegovog donošenja i mjesto arbitraže (članak 25).

(3) Sve izvorne primjerke pravorijeka potpisuju svi arbitri. Potpis većine arbitara je dovoljan ako je u pravorijeku navedeno da je jedan od arbitara uskratio potpis ili je bio spriječen potpisati zbog smetnje koja se nije mogla prevladati u razumnom roku. Ako je odluka većinska, a ne jednoglasna, to će biti navedeno na zahtjev arbitra koji se ne slaže s njom.

(4) Sve izvorne primjerke pravorijeka potpisuje Generalni tajnik i oni nose pečat VIAC-a koji potvrđuje da se radi o pravorijeku VIAC-a koji je donio i potpisao jedan ili više arbitara imenovanih prema Bečkim pravilima.

(5) Generalni tajnik dostavlja arbitražni pravorijeku tiskanom obliku. Ako nije moguće ili izvedivo slanje pravorijeka u tiskanom obliku u razumnom roku, ili ako se stranke tako suglase, Tajništvo može poslati primjerak pravorijeka u elektronskom obliku. U tom slučaju, primjerak pravorijeka u tiskanom obliku može se poslati kasnije. Primjenjuje se članak 12, stavci 3, 4 i 5. Tajništvo zadržava izvorni primjerak pravorijeka i potvrdu o odaslanju.

(6) Na zahtjev stranke, arbitar pojedinac ili predsjednik vijeća (ili, u slučaju da je on spriječen, neki drugi arbitar) ili, u slučaju da su oni spriječeni, Generalni tajnik potvrđuje da je pravorijek pravomoćan na svim izvornim primjercima.

(7) Ugovaraajući Bečka pravila, stranke se obvezuju postupiti po pravorijeku.

PRAVORIJEK NA TEMELJU NAGODBE I ZAPISNIK O NAGODBI

Članak 37

(1) Na zahtjev stranaka, arbitražni sud može donijeti pravorijek (članak 36) na temelju nagodbe koji odražava sadržaj nagodbe koje su postigle.

(2) Stranke mogu zatražiti da arbitražni sud sastavi zapisnik o sadržaju nagodbe koje su postigle. U ovom slučaju, postupak se okončava u skladu sa člankom 34, stavkom 2.2.

ODLUKA O TROŠKOVIMA

Članak 38

(1) Kada se postupak okonča, arbitražni sud će, na zahtjev stranke, u konačnom pravorijeku ili u posebnom pravorijeku utvrditi troškove arbitraže koje odredi Generalni tajnik u skladu sa člankom 44, stavak 1.1 i utvrditi iznos odgovarajućih troškova stranaka u skladu sa člankom 44, stavak 1.2, kao i druge dodatne troškove u skladu sa člankom 44, stavak 1.3.

(2) Arbitražni sud utvrđuje i tko će snositi troškove postupka ili raspodjelu tih troškova. Osim ako se stranke drukčije ne sporazumiju, arbitražni sud odlučuje o raspodjeli troškova prema vlastitom nahođenju. Ponašanje pojedine ili svih stranaka kao i njihovih zastupnika (članak 13), a posebno njihov doprinos vođenju efikasnog i ekonomičnog postupka, arbitražni sud može uzeti u obzir u svojoj odluci o troškovima u skladu s ovim člankom.

(3) Bez obzira na stavove 1 i 2, na zahtjev stranke, arbitražni sud može u bilo kojoj fazi arbitražnog postupka donijeti odluku o troškovima u skladu sa člankom 44, stavak 1.2 i 1.3 i narediti isplatu.

ISPRAVAK, TUMAČENJE I DOPUNA ARBITRAŽNOG PRAVORIJEKA

Članak 39

(1) U roku od 30 dana od primitka pravorijeka, svaka stranka može Tajništvu podnijeti zahtjev da arbitražni sud:

1.1 ispravi računsku, pisarsku, tiskarsku ili sličnu grešku u arbitražnom pravorijeku;

1.2 dade tumačenje određenog dijela arbitražnog pravorijeka;

1.3 donese dopunski pravorijek o zahtjevima iznesenim u arbitraži, o kojima nije odlučeno u pravorijeku.

(2) O tom zahtjevu odlučuje arbitražni sud. Ostale stranke će imati priliku očitovati se prije no što arbitražni sud doneše svoju odluku. Arbitražni sud određuje rok za očitovanje, ne duži od 30 dana. Generalni tajnik može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog suda i administrativnih troškova (članak 42, stavak 12). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne troškove utvrđuje Generalni tajnik prema vlastitom nahođenju.

(3) Na vlastitu inicijativu, arbitražni sud može donijeti ispravke u skladu sa stavkom 1.1 ili dopune u skladu sa stavkom 1.3 ovog članka u roku od 30 dana od dana donošenja pravorijeka.

(4) Na dopunu pravorijeka primjenjuje se članak 36. Ispravci i tumačenja se izdaju u obliku dodatka i čine sastavni dio arbitražnog pravorijeka.

VRAĆANJE POSTUPKA ARBITRAŽNOM SUDU

Članak 40

Kada neki sud vrati postupak arbitražnom sudu, na arbitražni postupak se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Bečkih pravila. Generalni tajnik i Predsjedništvo mogu poduzeti sve nužne mjere kako bi omogućili arbitražnom sudu da uđe u sklad s odlucu suda. Generalni tajnik može odrediti predujam troškova za pokriće dodatnih troškova i naknada arbitražnog suda i administrativnih naknada (članak 42, stavak 12). Dodatne naknade za arbitre i dodatne administrativne naknade utvrđuje Generalni tajnik prema vlastitom nahođenju.

OBJAVA PRAVORIJEKA

Članak 41

Predsjedništvo i Generalni tajnik mogu objaviti anonimizirane sažetke ili izvode pravorijeka u pravnim časopisima ili VIAC-ovim vlastitim izdanjima, osim ako se neka od stranaka tome usprotivi u roku od 30 dana od dana primitka arbitražnog pravorijeka.

TROŠKOVI

PREDUJAM TROŠKOVA

Članak 42

(1) Generalni tajnik utvrđuje predujam troškova za očekivane administrativne naknade VIAC-a, očekivane naknade arbitra i njihove očekivane izdatke, uključujući eventualni porez na dodanu vrijednost, odvojeno za tužbe i protutužbe.

(2) Prigovori prijeboja (članak 44, stavak 6) se za potrebe obračuna predujma troškova smatraju zasebnim zahtjevima u mjeri u kojoj je zbog njih potrebno da arbitražni sud razmotri neka dodatna pitanja.

(3) Za zahtjeve za pridruživanje treće osobe (članak 14), Generalni tajnik može odrediti odvojene predujmove za troškove (stavak 1) uzimajući u obzir okolnosti slučaja.

(4) Predujam troškova će stranke uplatiti u jednakim dijelovima prije dostavljanja spisa arbitražnom суду, у roku од 30 дана од дана primitka zahtjeva za upлатu.

(5) U višestračkom postupku polovicu predujma za troškove zajednički plaćaju tužitelji, a polovicu zajednički plaćaju tuženici, osim ako Generalni tajnik, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, ne odredi drugiče.

(6) Kada za podnesene protutužbe ili prigovore prijeboja budu određeni odvojeni predujmovi za troškove, Generalni tajnik može naložiti da svaka stranka plati predujam troškova vezanih za zahtjeve koje je ona istakla.

(7) Ako je Generalni tajnik prethodno odredio predujmove za troškove u skladu sa stvcima 1 do 3, oni će biti zamijenjeni predujmovima utvrđenima u skladu sa stvcima 5 i 6, a iznos bilo kojeg predujma koji je stranka prethodno platila uračunava se u njezin dio predujma, koji je Generalni tajnik odredio u skladu sa stvcima 5 i 6.

(8) Ugovarači Bečka pravila, stranke se međusobno obvezuju snositi svoj dio predujma za troškove u skladu s ovim člankom.

(9) Ako iznos predujma koji treba uplatiti neka od stranaka nije primljen ili nije primljen u cijelosti u za to određenom roku, Generalni tajnik će o tome obavijestiti drugu stranku odnosno stranke i zahtijevati uplatu neizmirenog iznosa u roku od 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ovo ne utječe na obvezu stranke koja nije uplatila svoj dio predujma da snosi svoj dio predujma troškova u skladu s ovim člankom.

(10) Ako neka stranka ne ispuni svoj dio obveze plaćanja u skladu s ovim člankom i ako druga stranka odnosno stranke uplate taj udio u skladu sa stavkom 9 ovog članka, na zahtjev stranke koja je platila i u mjeri u kojoj utvrđi da je nadležan za spor, arbitražni

sud može naložiti stranci koja je propustila platiti, pravorijekom ili u drugom odgovarajućem obliku, da nadoknadi stranci odnosno strankama koje su platile udio koji otpada na nju. To ne utječe na ovlaštenje i obvezu arbitražnog suda da odredi konačnu raspoljedu troškova u skladu sa člankom 38.

(11) U načelu, arbitražni sud postupa samo po tužbama i protutužbama za koje je predujam troškova plaćen u cijelosti. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni tajnik, arbitražni sud može prekinuti arbitražni postupak u cijelini ili djelomično ili Generalni tajnik može prekinuti arbitražni postupak (članak 34, stavak 3) u pogledu odgovarajućih zahtjeva. To ne sprečava stranke da iste zahtjeve postave kasnije u drugom postupku.

(12) Ako je potreban dodatni predujam troškova i sukladno tome ih odredi Generalni tajnik, primjenjuje se procedura iz stavaka 1 do 11 ovog članka. Do isplate dodatnog predujma za troškove, arbitražni sud u načelu neće postupati po zahtjevima koji su doveli do povećanja predujma ili dodatnog predujma za troškove. Ako uplata nije izvršena u roku koji odredi Generalni tajnik, arbitražni sud može prekinuti arbitražni postupak u cijelini ili djelomično ili Generalni tajnik može okončati arbitražni postupak (članak 34, stavak 3).

PREDUJAM ZA DODATNE TROŠKOVE POSTUPKA

Članak 43

- (1) Ako arbitražni sud smatra da su nužni određeni procesni koraci koji bi imali utjecaja na troškove, kao što su imenovanje vještaka, tumača ili prevoditelja, sačinjavanje verbatim transkripta postupka, uviđaj ili izmještanje rasprave, arbitražni sud će o tome obavijestiti Generalnog tajnika i organizirati pokrivanje očekivanih troškova.
- (2) Arbitražni sud može poduzeti procesne radnje iz stavka 1 ovog članka samo kada su očekivani troškovi pokriveni u dovoljnoj mjeri.
- (3) Arbitražni sud će odlučiti o eventualnim procesnim posljedicama propuštanja naložene uplate predujma za troškove u skladu s ovim člankom.
- (4) Sve naloge u vezi s procesnim radnjama iz stavka 1 ovog članka donosi arbitražni sud u ime i za račun stranaka.

SASTAV I OBRAČUN TROŠKOVA POSTUPKA

Članak 44

- (1) Troškovi arbitraže sastoje se od:

- 1.1 administrativne naknade VIAC-a, naknade za arbitre i razumnih troškova (kao što su putni troškovi i dnevni izdaci arbitara ili tajnika arbitražnog suda, troškovi za slanje pismena, zakupnina, naknada za zapisničare), uključujući porez na dodanu vrijednost ako je plativ; kao i
- 1.2 troškova stranaka, tj. razumnih troškova za njihovo pravno zastupanje; i
- 1.3 drugih troškova vezanih za arbitražu, posebno onih navedenih u članku 43, stavku 1.

- (2) Generalni tajnik obračunava administrativne naknade i naknade arbitara na osnovu tarife troškova (Aneks 3) prema vrijednosti sporu i utvrđuje te naknade zajedno s troškovima na kraju postupka (stav 1.1 ovog članka). Prije okončanja arbitražnog postupka, Generalni tajnik može izvršiti uplate na račun arbitara uzimajući u obzir fazu postupka. Arbitražni sud u pravorijeku određuje i utvrđuje troškove i druge izdatke navedene u stavnima 1.2 i 1.3 ovog članka (članak 38).

(3) Prilikom utvrđivanja iznosa u sporu, Generalni tajnik može odstupiti od navoda stranaka stranke ako su stranke postavile samo djelomičan zahtjev ili ako je stranka očigledno potcijenila svoj zahtjev ili mu nije pripisala nikakvu vrijednost.

(4) Ako u arbitraži sudjeluje više od dvije stranke, iznos administrativnih naknada i naknada arbitraima navedenih u Prilogu 3 uvećava se za 10 posto za svaku dodatnu stranku, a najviše do 50 posto. Taj uvećani iznos bit će osnova za daljnje povećanje ili smanjenje u skladu sa stavkom 8. ovog članka.

(5) Za protutužbe (članak 9) Generalni tajnik posebno obračunava i utvrđuje administrativnu naknadu i naknade arbitara.

(6) Za prigovore prijeboja protiv glavnih zahtjeva, Generalni tajnik može posebno obračunati i odrediti administrativnu naknadu i naknade arbitrima u onoj mjeri u kojoj je potrebno da arbitražni sud razmotri dodatna pitanja.

(7) Za zahtjeve za pridruživanje trećih osoba (članak 14), Generalni tajnik može posebno obračunati i odrediti administrativne naknade i naknade arbitrima, uzimajući u obzir okolnosti slučaja.

(8) Naknade za arbitre navedene u Aneksu 3 primjenjuju se na arbitre pojedince. Ukupna naknada za tročlano arbitražno vijeće je dva i pol puta veća od one za arbitra pojedinca. Generalni tajnik može povećati naknade arbitrima prema vlastitom nahođenju za maksimalno 40 posto u odnosu na tarifu (Aneks 3), a naročito za posebno složene predmete ili za osobito efikasno vođenje postupka; s druge strane, Generalni tajnik može umanjiti naknade arbitrima za maksimalno 40 posto, a naročito zbog neefikasnog vođenja postupka.

(9) Naknade navedene u Aneksu 3 obuhvaćaju sve djelomične i privremene odluke kao što su pravorijeci o nadležnosti, djelomični pravorijeci, odluke o izuzeću vještaka, određivanje mjera osiguranja ili privremenih mjera, druge odluke uključujući dodatne procesne korake u postupku poništaja arbitražnog pravorijeka i procesne zaključke.

(10) Umanjenje vrijednosti spora uzima se u obzir pri obračunu administrativnih troškova i naknada arbitrima samo ako je do umanjenja došlo prije dostavljanja spisa arbitražnom sudu.

(11) U slučaju prijevremenog okončanja postupka ili mandata arbitra, Generalni tajnik može po vlastitom nahođenju umanjiti administrativne troškove i naknade arbitara s obzirom na fazu postupka. Ako je arbitražni postupak u skladu s Bečkim pravilima pokrenut između istih stranaka i o istom predmetu prije, tijekom ili nakon postupka u skladu s Bečkim pravilima o medijaciji, Generalni tajnik može postupiti u skladu sa ovim stavkom u pogledu utvrđivanja naknada arbitra.

(12) Ako je postupak po Bečkim pravilima o medijaciji pokrenut prije, tijekom ili nakon arbitražnog postupka po Bečkim pravilima između istih stranaka i koji se odnosi na istu stvar, administrativna naknada iz prethodnog postupka odbit će se od administrativne naknade u kasnije započetom postupku.

(13) Naknade navedene u Aneksu 3 ne uključuju eventualni porez na dodanu vrijednost na naknade arbitra. Po prihvatanju mandata, oni arbitri čije naknade podlježu porezu na dodanu vrijednost obaveštavaju Generalnog tajnika o predviđenom iznosu poreza na dodanu vrijednost.

OSTALE ODREDBE

UBRZANI POSTUPAK

Članak 45

(1) Dopunska pravila o ubrzanom postupku primjenjuju se ako su ih stranke izričito uvrstile u ugovor o arbitraži ili ako se stranke naknadno sporazumiju o njihovoj primjeni. Do takvog sporazuma stranaka o vođenju ubrzanog postupka mora doći najkasnije do dostave odgovora na tužbu.

(2) Ako pravilima o ubrzanom postupku nije drukčije predviđeno, primjenjuju se opće odredbe Bečkih pravila sa sljedećim odstupanjima:

(3) Rok za uplatu predujma troškova iz članka 42 skraćuje se na 15 dana.

(4) Protutužbe ili prigovori prijeboja dopušteni su samo do isteka roka za podnošenje odgovora na tužbu.

(5) Ubrzani postupak vodi arbitar pojedinac, osim ako su se stranke ugovorile arbitražno vijeće.

(6) Ako o sporu odlučuje arbitar pojedinac, stranke zajednički nominiraju arbitra pojedinca u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva Generalnog tajnika. Ako stranke ne nominiraju arbitra pojedinca u tom roku, imenovat će ga Predsjedništvo.

(7) Ako o sporu odlučuje arbitražno vijeće, tužitelj će u tužbi nominirati arbitra. Tuženik će nominirati arbitra u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva Generalnog tajnika. Arbitri koje nominiraju stranke će nominirati predsjednika vijeća u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva Generalnog tajnika. Ako arbitar ne bude nomirinan u tom roku, imenovat će ga Predsjedništvo.

(8) Arbitražni sud će donijeti konačni pravorijek u roku od šest mjeseci od dostave spisa predmeta, osim ako se postupak okonča prijevremeno. Generalni tajnik može produžiti rok na osnovu obrazloženog zahtjeva arbitražnog suda ili na vlastitu inicijativu. Prekoračenje roka za donošenje odluke neće učiniti ugovor o arbitraži nevažećim niti će arbitražni tribunal lišiti nadležnosti.

(9) Arbitraža će se voditi na način da arbitražni sud može donijeti konačni pravorijek u roku od šest mjeseci od predaje spisa. Osim ako arbitražni sud ne odredi drukčije, primjenjuju se sljedeće odredbe:

9.1 Nakon podnošenja tužbe i odgovora na tužbu, stranke će razmijeniti samo još jedan dodatni podnesak.

9.2. Stranke će iznijeti sve činjenične navode u svojim podnescima i svi pisani dokazi će biti priloženi uz podneske.

9.3 Ako to zahtijeva stranka ili arbitražni sud smatra nužnim, arbitražni sud će održati samo jednu usmenu raspravu, na kojoj će se izvesti svi dokazi i raspravljati o svim pravnim pitanjima.

9.4 Nakon usmene rasprave neće se podnositi pismena.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI I ODRICANJE OD IMUNITETA

Članak 46

(1) Isključena je odgovornost arbitra, tajnika arbitražnog suda, Generalnog tajnika, Zamenika generalnog tajnika, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne gospodarske komore Austrije i njenih zaposlenika za bilo koju radnju ili propust u vezi s arbitražom, osim ako ta radnja ili propust nije učinjena namjerno ili grubom nepažnjom.

(2) Pristankom na podnošenje spora na arbitražu u skladu s Bečkim pravilima, smatra se da se stranka odrekla svakog prava na imunitet od nadležnosti, koje inače mogla imati, u vezi s postupcima koji se odnose na arbitražu. Odricanje od imuniteta u vezi s ovrhom arbitražnog pravorijeka mora biti izričito.

PRIJELAZNA ODREDBA

Članak 47

Ova verzija Bečkih pravila, koja stupa na snagu 1. srpnja 2021. godine, primjenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti nakon 30. lipnja 2021. godine.

DIO II

MEDIJACIJSKA PRAVILA VIACA-A

BEČKA MEDIJACIJSKA PRAVILA | na snazi od 1. srpnja 2021. godine

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH MEDIJACIJSKIH PRAVILA

Članak 1

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar („VIAC“) je Stalna međunarodna arbitražna institucija pri Saveznoj gospodarskoj komori Austrije.¹ VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu s drugim alternativnim načinima rješavanja sporova, ako su se stranke sporazumjele o primjeni Arbitražnih pravila VIAC-a („Bečka pravila“), Medijacijskih pravila VIAC-a („Bečka medijacijska pravila“), Pravila VIAC-a o investicijskoj arbitraži („Bečka pravila o investicijskoj arbitraži“), Pravila VIAC-a o investicijskoj medijaciji („Bečka pravila o investicijskoj medijaciji“); ili je na neki drugi način ugovoren ili predviđeno da VIAC treba biti administrirajuća institucija.

(2) Osim ako se stranke drukčije sporazumiju, Bečka medijacijska pravila primjenjivat će se u verziji koja je na snazi u vrijeme pokretanja postupka ako su se stranke, prije ili nakon nastanka spora, sporazumjele da podvrgnu svoj spor Bečkim medijacijskim pravilima.

(3) Bečka medijacijska pravila mogu biti izmijenjena pisanim sporazumom svih stranaka. Nakon imenovanja medijatora, svaka promjena zahtijeva i njegovo odobrenje.

(4) Predsjedništvo može odbiti administrirati postupak ako neka dogovorenna izmjena nije u skladu s Bečkim medijacijskim pravilima.

(5) U mjeri u kojoj Bečka medijacijska pravila ne sadrže pravila o određenom pitanju i u mjeri u kojoj su spojiva s Bečkim medijacijskim pravilima, Bečka pravila će se primjenjivati na odgovarajući način.

¹ U skladu sa člankom 139, stavkom 2 Saveznog zakona o gospodarskim komorama iz 1998. godine („Wirtschaftskammergesetz 1998“), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 s izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021.

DEFINICIJE

Članak 2

(1) U Bečkim medijacijskim pravilima:

1.1. postupak se odnosi na medijaciju, bilo koji drugi alternativni način rješavanja sporova koji stranke izaberu ili kombinaciju načina rješavanja sporova uz podršku treće neutralne osobe i koji se provodi prema Bečkim medijacijskim pravilima;

1.2. treća neutralna osoba se odnosi na mediatora, konciliatora, drugu neutralnu osobu ili više neutralnih osoba koji pružaju podršku strankama prilikom rješavanja njihovog spora, ali nemaju ovlaštenje donijeti obavzujuću odluku o sporu između stranaka; nadalje, pojam medijator će se koristiti kao zamjena za svaku treću neutralnu osobu;

1.3. stranka se odnosi na jednu ili više stranaka koje se sporazumiju provesti postupak prema Bečkim pravilima o medijaciji;

1.4. Predsjedništvo, Generalni tajnik i Tajništvo imaju značenje i funkcije uspostavljene člancima 2 i 4 Bečkih arbitražnih pravila („Bečka pravila“).

(2) U mjeri u kojoj se termini korišteni u Bečkim pravilima o medijaciji odnose na fizičke osobe, izabrani oblik će se primjenjivati na sve rodove. U praksi, termini u ovim pravilima će se koristiti na način koji je specifičan za određeni rod.

(3) Upućivanje na „Članke“ bez dalnjih podrobnosti odnosi se na odgovarajuće članke Bečkih medijacijskih pravila.

POKRETANJE POSTUPKA

Članak 3

(1) Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva. Postupak je pokrenut na dan primitka zahtjeva od strane Tajništva VIAC-a ili Savezne gospodarske komore Austrije u tiskanom ili elektronskom obliku (članak 12, stavak 1 Bečkih pravila), u slučaju sporazuma stranaka da podnesu svoj spor na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima. Ako nema takvog sporazuma, postupak je pokrenut na dan kada je takav sporazum naknadno sklopljen između stranaka.

(2) Zahtjev treba sadržavati sljedeće:

2.1. puna imena, adrese, uključujući adrese elektroničke pošte i ostale kontakt detalje stranaka i podatke o državljanstvu stranaka;

2.2 kratak opis činjenica i spora;

2.3 vrijednost spora;

2.4 puno ime, adresu i ostale kontakt detalje nominiranog medijatora ili kvalifikacije koje medijator koji će biti imenovan treba imati;

2.5 pojedinosti ili prijedloge u vezi sa sporazumom stranaka da podnesu svoj spor na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, posebno u pogledu

i. broja medijatora,

ii. jezika koji će se koristiti u postupku.

(3) Ako zahtjev nije podnesen zajednički od strane svih stranaka, Generalni tajnik će obavijestiti druge stranke o primitku takvog zahtjeva i proslijediti ga na očitovanje u određenom naznačenom roku.

UPISNA PRISTOJBA

Članak 4

(1) Ako već postoji sporazum između stranaka o podnošenju spora na rješavanje prema Bečkim medijacijskim pravilima, upisna pristojba se plaća u neto iznosu navedenom u Aneksu 3 u roku koji odredi Generalni tajnik. Ako nema takvog sporazuma, upisna pristojba se plaća tek nakon naknadnog sklapanja takvog sporazuma.

(2) Ako ima više od dvije stranke u postupku, upisna pristojba se uvećava za 10 posto po svakoj dodatnoj stranci, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

(3) Upisna pristojba je nepovratna. Upisna pristojba se ne uračunava u uplatu predujma za troškove.

(4) Ako se postupak po Bečkim pravilima pokrene prije, za vrijeme ili nakon postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka i u vezi s istim predmetom, u naknadno započetom postupku neće se naplaćivati daljnja upisna pristojba.

(5) Generalni tajnik može produžiti rok za plaćanje upisne pristojbe. Ako uplata nije izvršena u predviđenom roku, Generalni tajnik može okončati postupak.

MJESTO ODRŽAVANJA SASTANAKA

Članak 5

Bez obzira na bilo koji prethodni ili paralelni arbitražni postupak, medijator će, u konzultaciji sa strankama i nakon razmatranja svih okolnosti, odrediti mjesto sastanka odnosno sastanaka u medijaciji. Ako medijator to smatra prikladnim, medijator može odrediti drugo mjesto sastanka.

JEZIK POSTUPKA

Članak 6

Odmah nakon dostavljanja spisa predmeta (članak 9, stavak 1), medijator, nakon konzultacija sa strankama i uzimajući u obzir sve okolnosti, određuje jezik odnosno jezike postupka.

IMENOVANJE MEDIJATORA

Članak 7

(1) Ako nema sporazuma stranaka o osobi medijatora ili načina njegovog imenovanja, Generalni tajnik određuje rok i poziva stranke da zajednički nominiraju medijatora i navedu njegovo ime, adresu, uključujući adresu elektronske pošte i kontakt detalje.

(2) Tajništvo može pomoći strankama u zajedničkoj nominaciji medijatora, posebno tako što će uputiti na jednu ili više osoba od kojih stranke mogu zajednički nominirati jednog ili više medijatora. Ako stranke zajedno ne nominiraju medijatora, imenuje ga Predsjedništvo. Pritom Predsjedništvo uzima u obzir preferencije stranaka u vezi s osobinama medijatora.

(3) Prije imenovanja medijatora od strane Predsjedništva ili potvrde nominiranog medijatora, medijator potpisuje i podnosi Generalnom tajniku izjavu kojom potvrđuje njegovu (i) nepristranost i nezavisnost, (ii) dostupnost, (iii) kvalifikacije, (iv) prihvaćanje funkcije, i (v) podvrgavanje Bečkim medijacijskim pravilima. Medijator će u pisanim obliku otkriti sve okolnosti koje bi mogle dovesti do sumnje u njegovu nepristranost ili nezavisnost ili koje su u suprotnosti sa sporazumom stranaka. Ta dužnost medijatora traje tijekom čitavog postupka. Generalni tajnik će proslijediti primjerak tih izjava strankama na očitovanje.

(4) Ako nema sumnje u nepristranost i nezavisnost medijatora i njegovu sposobnost da propisno obavlja svoje dužnosti, Predsjedništvo će imenovati medijatora ili će Generalni tajnik potvrditi izabranog medijatora. Ako Generalni tajnik smatra da je potrebno, Predsjedništvo će odlučiti hoće li potvrditi izabranog medijatora. Prije donošenja odluke Predsjedništva, Generalni tajnik može zatražiti očitovanja od nominiranog medijatora i od stranaka. Sva očitovanja se dostavljaju strankama i medijatoru. Nakon potvrde, nominirani medijator će se smatrati imenovanim.

(5) Ako je potvrda nominiranog medijatora odbijena ili ako je nužna zamjena medijatora, stavci 1 do 4 primjenjuju se na odgovarajući način.

PREDUJAM TROŠKOVA I TROŠKOVI

Članak 8

(1) Generalni tajnik određuje preliminarni predujam za očekivanu administrativnu naknadu VIAC-a, depozit za naknadu medijatora i predviđene izdatke (kao što su putni troškovi i dnevnice medijatora, troškovi dostave, zakupnine, itd.), uključujući porez na dodanu vrijednost. Preliminarni predujam troškova plaćaju stranke prije proslijeđivanja spisa medijatoru, u roku koji odredi Generalni tajnik.

(2) Ako se stranke drugčije ne dogovore pisanim putem, predujam troškova snose stranke na jednakе dijelove, a u slučaju višestranačke medijacije dijele se razmjerno. Ako predujam troškova koji treba platiti jedna stranka nije primljen ili nije primljen u cijelosti u određenom roku, Generalni tajnik će obavijestiti drugu stranku odnosom stranke. Druga stranka odnosno stranke slobodne su snositi preostali dio predujma za troškove. Ako taj dio ne bude uplaćen u predviđenom roku, medijator može prekinuti postupak u cijelini ili djelomično ili Generalni tajnik može proglašiti postupak okončanim (članak 11, stav 1.5).

(3) Ako je dodatni predujam troškova nužan i sukladno tome je određen od strane Generalnog tajnika, posebno za pokrivanje naknade i predviđenih troškova medijatora, primjenjuje se stavak 2 ovog članka.

(4) Po okončanju postupka, Generalni tajnik obračunava administrativnu naknadu i naknadu medijatora i utvrđuje te naknade zajedno s troškovima.

(5) Administrativne naknade se obračunavaju na osnovi tarife (Aneks 3) prema vrijednosti spora. Prilikom utvrđivanja vrijednosti spora, Generalni tajnik može odstupiti od navoda stranaka ako su stranke očito potcijenile vrijednost spora ili mu nisu pripisali nikakvu vrijednost. Ako u postupku sudjeluje više od dvije stranke, iznos administrativnih naknada navedenih u Aneksu 3 uvećava se za 10 posto za svaku dodatnu stranku, do maksimalnog povećanja od 50 posto.

(6) Visina naknade medijatoru obračunava se prema stvarno utrošenom vremenu na osnovu satnice ili dnevnog honorara. Visinu naknade određuje Generalni tajnik u vrijeme imenovanja ili potvrde nominiranog medijatora nakon konzultacija s medijatorom i strankama. Generalni tajnik će razmotriti razmjernost naknade i uzeti u obzir složenost spora. Neće biti posebnih dogovora o naknadi između stranaka i medijatora.

(7) Osim ako nije drugačije ugovoren u pisnom obliku, stranke snose svoje troškove, uključujući i troškove pravnog zastupanja.

(8) Ako je arbitražni postupak po Bečkim pravilima pokrenut prije, tijekom ili nakon postupka po Bečkim medijacijskim pravilima između istih stranaka koji se tiče istog predmeta, administrativne naknade iz prethodnog postupka će se odbiti od administrativnih naknada u naknadno započetom postupku.

VOĐENJE POSTUPKA

Članak 9

(1) Generalni tajnik dostavlja spis medijatoru ako je

- podnesen zahtjev u skladu s člankom 3;
- medijator imenovan;
- preliminarni predujam troškova u skladu sa člankom 8, stavak 1 plaćen u potpunosti.

(2) Medijator bez odlaganja razmatra sa strankama način na koji će se postupak voditi. Medijator pomaže strankama u pronalaženju prihvatljivog i zadovoljavajućeg rješenja za njihov spor. Prilikom provođenja postupka medijator upravlja postupkom, vodeći se željama stranaka u mjeri u kojoj su one suglasne i u skladu sa svrhom postupka.

(3) Postupak se može voditi uživo ili na drugi način. Uzimajući u obzir okolnosti slučaja i nakon konzultacija sa strankama, medijator može odlučiti koristiti neko tehnološko sredstvo koje smatra odgovarajućim za vođenje postupka na daljinu. U svakom slučaju, medijator će nastojati održati pravičan tretman stranaka.

(4) Stranke su slobodne izabrati svoj tim za medijaciju. Medijator može ponuditi smjernice u ovom pogledu. Svaka stranka osobno sudjeluje na sastanku s medijatorom ili je zastupa propisno imenovana i ovlaštena osoba koje ima ovlaštenje riješiti spor nagodbom. Ime, adresa i funkcija tih osoba bit će priopćeni svim strankama i medijatoru prije medijacije ili bez odlaganja. To priopćenje će također ukazati na namjeravanu ulogu te osobe u medijaciji.

(5) Stranke tijekom cijelog postupka postupaju u dobroj vjeri, pošteno i s poštovanjem.

(6) Sastanci s medijatorom nisu javni. Samo je sljedećim osobama dozvoljeno prisustvovati sastancima:

- medijatoru;
- strankama; i

- osobama čije je prisustvo pravodobno najavljeno medijatoru i drugoj stranci prije sastanka kojem će prisustvovati (stavak 4 ovog članka) i koja su potpisala pisani ugovor o povjerljivosti u skladu s člankom 12.

(7) Ako to medijator smatra prikladnim, može se sastati s nekom strankom u odsustvu druge stranke (*caucus*). Medijator će čuvati povjerljive informacije koje mu je dala jedna stranka u odsustvu druge stranke, osim ako se stranka koja daje informacije izričito ne odriče povjerljivosti prema drugoj stranci i medijator pristane proslijediti takve informacije.

PARALELNI POSTUPCI

Članak 10

Bez obzira na vođenje postupka prema Bečkim medijacijskim pravilima, stranci je dopušteno pokrenuti sudski, arbitražni ili drugi postupak u vezi sa sporom ili nastaviti postupak koji je već u tijeku.

OKONČANJE POSTUPKA

Članak 11

(1) Postupak se okončava pisanom potvrdom Generalnog tajnika strankama po nastupanju najranije od sljedećih okolnosti:

- 1.1 sporazuma stranaka o rješenju cijelog spora;
- 1.2 pisane obavijesti bilo koje stranke medijatoru ili Generalnom tajniku da ne želi nastaviti postupak;
- 1.3 pisane obavijesti medijatora strankama da se u postupku medijacije, po njegovom mišljenju, neće riješiti spor između njih;
- 1.4 pisane obavijesti medijatora strankama da je postupak okončan;
- 1.5 pisane obavijesti Generalnog tajnika o neuspjehu
  - i. imenovanja medijatora u skladu sa člankom 7, stavci 1 do 4;
  - ii. pravovremenog izvršenja naloga za uplatu (članci 4 i 8).

(2) Postupak se može djelomično okončati i ako se jedan od razloga za okončanje iz stavka 1. odnosi samo na dio spora.

(3) U slučajevima navedenim u stavcima 1. do 1.4. i stavku 2, medijator će odmah obavijestiti Generalnog tajnika o okolnostima okončanja.

POVJERLJIVOST, PRIHVATLJIVOST DOKAZA I NAKNADNO ZASTUPANJE

Članak 12

(1) Osobe navedene u članku 9, stavak 6 smarat će povjerljivom svaku informaciju koju su saznali u vezi s postupkom i koju ne bi saznali da postupak nije vođen.

(2) Svaka isprava dobijena tijekom postupka koja inače ne bi bila dobijena neće se koristiti u kasnijim sudskim, arbitražnim ili drugim postupcima. Svaka izjava, stav, prijedlog ili priznanje dano tijekom postupka, kao i spremnost neke stranke da riješi spor nagodbom također ostaje povjerljiva. U pogledu svega gore navedenog, medijator ne može biti pozvan svjedočiti.

(3) Obveze iz stavaka 1 i 2 neće se primjenjivati ako pravo mjerodavno za ovaj postupak sadrži prisilne propise koji se tome protive ili ako je otkrivanje potrebno kako bi se proveo ili izvršio sporazum kojim se taj postupak okončava.

(4) Činjenica da se postupak vodi, da se vodio ili da će se voditi nije povjerljiva.

(5) Medijator ne smije zastupati niti savjetovati stranke kao odvjetnik ili na bilo koji drugi način u sudskom, arbitražnom ili drugom postupku u vezi sa sporom koji jest ili je bio predmet postupka prema Bečkim medijacijskim pravilima.

ODRICANJE OD ODGOVORNOSTI

Članak 13

Isključena je odgovornost medijatora, Generalnog tajnika, Zamjenika generalnog tajnika, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne gospodarske komore Austrije i njegovih zaposlenika za bilo kakvu radnju ili propust u vezi s postupkom prema Bečkim medijacijskim pravilima, osim ako ta radnja ili propust nije učinjen namjerno ili grubom nepažnjom.

PRIJELAZNE ODREDBE

Članak 14

Ova verzija Bečkih medijacijskih pravila, koja stupa na snagu 1. srpnja 2021. godine, primjenjuje se na sve postupke koji su pokrenuti nakon 30. lipnja 2021. godine.

DIO III

ANEKSI

ARBITRAŽNIH I MEDIJACIJSKIH PRAVILA¹

¹Aneksi 1-6 sastavni su dio Arbitražnih pravila i Medijacijskih pravila VIAC-a.

ANEKS 1

MODEL KLAUZULA

ARBITRAŽNA KLAUZULA

Ako stranke žele podnijeti svoj spor na rješavanje arbitražom u skladu s Bečkim pravilima, one mogu zaključiti arbitražnu klauzulu u sljedećem obliku:

Svi sporovi ili zahtjevi koji proizlaze iz ovog ugovora ili u vezi s njime, uključujući i sporove koji se odnose na njegovu valjanost, povredu, raskid ili poništaj, bit će konačno riješeni primjenom Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih prema navedenim Pravilima.

Stranke mogu u arbitražnoj klauzuli ugovoriti i sljedeće:

- (1) broj arbitara (jedan ili tri) (članak 17 Bečkih pravila);
- (2) jezik ili jezike arbitražnog postupka (članak 26 Bečkih pravila);
- (3) mjerodavno materijalno pravo za ugovorni odnos, mjerodavno materijalno pravo za ugovor o arbitraži (članak 27 Bečkih pravila) i mjerodavna pravila za postupak (članak 28 Bečkih pravila);
- (4) primjenu odredaba o ubzanom postupku (članak 45 Bečkih pravila);
- (5) domaćaj dužnosti čuvanja povjerljivosti od strane arbitara (članak 16, stavak 2 Bečkih pravila) i njezino proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i vještake.
- (6) Ako stranke žele voditi **Arb-Med-Arb** postupak, treba uključiti sljedeći dodatak modelu arbitražne klauzule:

Nadalje, stranke se slažu da zajednički razmotre, nakon valjanog pokretanja arbitraže, vođenje postupka u skladu s Medijacijskim pravilima Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije (Bečka medijacijska pravila). Nagodbe postignute u tom postupku proslijedit će se arbitražnom sudu osnovanom u arbitraži. Arbitražni sud može donijeti pravorijek na temelju nagodbe koja odražava sadržaj nagodbe (članak 37, stavak 1 Bečkih pravila).

MEDIJACIJSKA KLAUZULA

Ako stranke hoće uputiti svoj spor na medijaciju ili neku drugu alternativnu metodu rješavanja spora u skladu s Bečkim medijacijskim pravilima, one mogu zaključiti medijacijsku klauzulu u sljedećem obliku:

Model klauzula 1: Opcijska medijacija

U pogledu svih sporova ili zahtjeva koji proizlaze iz ovog ugovora ili u vezi s njime, uključujući i sporove koji se odnose na valjanost, povredu, raskid ili poništaj ugovora, stranke se slažu da zajednički razmotre postupak u skladu s Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije.

Model klauzula 2: Obveza upućivanja sporova na medijaciju praćenu arbitražom

Svi sporovi ili zahtevi koji proizlaze iz ovog ugovora ili u vezi s njime, uključujući sporove koji se odnose na valjanost, povredu, raskid ili poništaj ugovora, najprije će biti podvrgnuti postupku u skladu s Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije.

U slučaju da u roku od [60]¹ dana od pokretanja postupka prema Bečkim medijacijskim pravilima, spor ili zahtjev nisu riješeni, bit će konačno riješeni prema Arbitražnim pravilima (Bečka arbitražna pravila) VIAC-a od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu s navedenim Pravilima.

¹ ili u drukčijem roku koji su dogovorile stranke u pisnom obliku

² vidjeti opcijske dopunske sporazume za arbitražne klauzule

Model klauzula 3: Obveza upućivanja postojećeg spora na medijaciju

Stranke su suglasne da se njihov sadašnji spor uputi na postupak prema Medijacijskim pravilima (Bečka medijacijska pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije. Postupak će biti pokrenut upućivanjem zajedničkog zahtjeva. Upisnu pristojbu snose stranke u jednakim dijelovima.

¹ ili u drukčijem roku koji su dogovorile stranke u pisnom obliku

² vidjeti opcijske dopunske sporazume za arbitražne klauzule

Stranke mogu odrediti sljedeće u medijacijskoj klauzuli:

- (1) broj medijatora ili drugih neutralnih trećih strana (npr. jedan ili dva)
- (2) jezik ili jezike postupka (članak 6 Bečkih medijacijskih pravila)
- (3) mjerodavno materijalno pravo za ugovorni odnos, mjerodavno materijalno pravo za medijacijski ugovor, i mjerodavna pravila za postupak (članak 1, stavak 3 Bečkih medijacijskih pravila)
- (4) dopuštenost paralelnog postupka (članak 10 Bečkih medijacijskih pravila)
- (5) prekid zastare ili odricanje od isticanja prigovora zastare na određeno vrijeme.

MODEL KLAUZULA VIAC-A KAO OVLAŠTENIKA ZA IMENOVANJE

Preporučuje se da stranke koje žele izabrati VIAC kao ovlaštenika za imenovanje u skladu s Aneksom 4 uvrste sljedeće u svoju arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije postupa kao ovlaštenik za imenovanje u skladu s Aneksom 4 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

MODEL KLAUZULA ZA VIAC KAO OVLAŠTENIKA ZA ADMINISTRIRANJE

Preporuča se da stranke koje žele izabrati VIAC kao ovlaštenika za administriranje u skladu s Aneksom 6 Bečkih pravila uvrste sljedeće u svoju arbitražnu / medijacijsku klauzulu:

Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije postupa kao ovlaštenik za administriranje u skladu s Aneksom 5 Bečkih pravila o arbitraži i medijaciji.

MODEL ARBITRAŽNA KLAUZULA ZA NASLJEDNOPRAVNE SPOROVE

Kada ostavitelj želi podnijeti neki nasljednopravni spor na arbitražu u skladu s Aneksom 6 Bečkih pravila, ostavitelj može unijeti u raspolaganje za slučaj smrti / nasljedni ugovor / oporučku, arbitražnu klauzulu u sljedećem obliku:

Svi sporovi ili zahtjevi koji proizlaze iz ili u vezi s ovim [nasljeđivanjem / raspolaganjem za slučaj smrti / nasljednim ugovorom / oporučkom] [ime, prezime, datum rođenja, državljanstvo, adresa oporučitelja], uključujući sporove koji se odnose na nasljeđivanje, postojanje ostavine, sadržaj i valjanost [raspolaganja imovinom za slučaj smrti/nasljednog ugovora/oporučke], bit će konačno riješeni prema Aneksu 6 Arbitražnih pravila (Bečka pravila) Bečkog međunarodnog arbitražnog centra (VIAC) Savezne gospodarske komore Austrije, od strane jednog ili tri arbitra imenovanih u skladu s navedenim Pravilima.

Ostavitelj može odrediti sljedeće u arbitražnoj klauzuli:

- (1) broj arbitara (jedan ili tri) (članak 17 izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (2) mjesto arbitraže (članak 25 izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (3) jezik ili jezike arbitražnog postupka (članak 26 izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila);
- (4) mjerodavno pravo za spor koji se odnosi na nasljeđivanje i mjerodavno pravo za ugovor o arbitraži (u skladu sa člankom 27, stavak 1, kako je izmijenjen Aneksom 6 Bečkih pravila, primjenjuje se pravo koje je mjerodavno prema pravilima o sukobu zakona mjeseta uobičajenog boravišta ostavitelja u vrijeme smrti, ili pravo koje se može izabrati na osnovu njih);
- (5) opseg dužnosti poverljivosti arbitra (članak 16, stavak 2 Bečkih pravila) i njegovo proširenje u odnosu na stranke, zastupnike i vještake.

ANEKS 2

INTERNA PRAVILA PREDSJEDNIŠTVA¹

(1) Sjednice Predsjedništva saziva Predsjednik i njima predsjedava on ili Potpredsjednik.

(2) Predsjedništvo ima kvorum za odlučivanje ako prisustvuje više od jedne trećine njegovih članova. Prisustvo se može ostvariti i sudjelovanjem putem telefona ili video konferencije, kao i putem interneta.

(3) Predsjedništvo odlučuje običnom većinom prisutnih članova koji imaju pravo glasa. Ako je broj glasova izjednačen, predsjedavajući član ima odlučujući glas.

(4) Ako su Potpredsjednici sprečeni obavljati svoje dužnosti, dužnosti Predsjednika preuzima najstariji član na osnovu trajanja službe kao člana Predsjedništva. Inače, dužnosti izvršava Potpredsjednik s najdužim stažem kao član Predsjedništva.

(5) Članovima Predsjedništva koji jesu ili su bili uključeni u bilo kom svojstvu u nekom arbitražnom postupku koji administrira VIAC ne smiju prisustrovati niti na bilo koji način sudjelovati u raspravama ili odlukama koje se odnose na taj postupak. Ovo neće ugroziti postojanje kvoruma Predsjedništva.

(6) Dozvoljeno je odlučivanje putem prepiske. U tom slučaju, Predsjednik podnosi pisani prijedlog članovima i određuje rok za glasanje u pisanom obliku. Članci 2 i 3 ovog Aneksa primjenjuju se na odgovarajući način. Svaki član ima pravo zatražiti sastanak u vezi s pisanim prijedlogom.

(7) Predsjedništvo nije dužno navoditi razloge na kojima zasniva svoje odluke.

¹ Status od 1. srpnja 2021. godine.

ANEKS 3

TARIFA¹

Upisna pristojba²

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
od	do	
	25000	500
25,001	75,000	1,000
iznad 75,000		1,500

Administrativna naknada³

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
od	do	
	25,000	500
25,001	75,000	1.000
75,001	100,000	1.500
100,001	200,000	$3,250 + 1.875 \% \text{ od vrijed. iznad } 100,000$
200,001	500,000	$5,125 + 1.250 \% \text{ od vrijed. iznad } 200,000$
500,001	1,000,000	$9,125 + 0.875 \% \text{ od vrijed. iznad } 500,000$
1,000,001	2,000,000	$13,500 + 0.5 \text{ od vrijed. iznad } 1,000,000$
2,000,001	15,000,000	$18,500 + 0.150 \% \text{ od vrijed. iznad } 2,000,000$
15,000,001	40,000,000	$38,000 + 0.058 \% \text{ od vrijed. iznad } 15,000,000$
iznad 40,000,000		$52,500 + 0.045 \% \text{ od vrijed. iznad } 40,000,000$ ukupno maks. 75,000 ($52,500 + 22,500$)

¹ Vidjeti kalkulator troškova na internet stranici VIAC-a.

² Vidjeti članak 10 Bečkih pravila; članak 4 Bečkih medijacijskih pravila.

³ Vidjeti članak 44, stavak 2 i 4 Bečkih pravila; članak 8, stavak 5 Bečkih medijacijskih pravila.

Naknade za arbitra pojedinca⁴

Vrijednost spora u eurima		Iznos u eurima
od	do	
	100,000	6%, minimalna naknada 3,000
100,001	200,000	6,000 + 3% od vrijed. iznad 100,000
200,001	500,000	9,000 + 3,10 % od vrijed. iznad 200,000
500,001	1,000,000	18,300 + 2.30 % od vrijed. iznad 500,000
1,000,001	2,000,000	29,800 + 1.10 % od vrijed. iznad 1,000,000
2,000,001	5,000,000	40,800 + 0,66 % od vrijed. iznad 2,000,000
5,000,001	10,000,000	60,600 + 0,45 % od vrijed. iznad 5,000,000
10,000,001	20,000,000	83,100 + 0,21 % od vrijed. spora iznad 10,000,000
20,000,001	100,000,000	104,100 + 0,088 % od vrijed. spora iznad 20,000,000
100,000,001	500,000,000	174,500 + 0,031 % od vrijed. spora iznad 100,000,000
iznad 500,000,000		298,500 + 0,01 % od vrijed. spora iznad 500,000,000

⁴ Vidjeti posebno članak 44, stavak 2, 4, 8 i 11 Bečkih pravila.

ANEKS 4

VIAC KAO OVLAŠTENIK ZA IMENOVANJE

VIAC može biti određen kao ovlaštenik za imenovanje u *ad hoc* postupcima.

VIAC KAO OVLAŠTENIK ZA IMENOVANJE

Članak 1

(1) VIAC može biti određen kao ovlaštenik za imenovanje prema ovom Aneksu 4 putem nekog ugovora, zakona, konvencije, sporazuma stranaka u sporu ili od strane Generalnog tajnika Stalnog arbitražnog sudišta u Den Haagu.

(2) VIAC može pružati sljedeće usluge kao ovlaštenik za imenovanje:

2.1 imenovanje arbitra ili ostalih trećih neutralnih osoba;

2.2 imenovanje zamjene arbitrima ili ostalih trećih neutralnih osoba;

2.3 imenovanje vještaka;

2.4 odluka o izuzeću arbitra;

2.5 pomoć u određivanju naknada i troškova arbitra i ostalih trećih neutralnih osoba, kao i ispitivanje takvih naknada i troškova;

2.6 savjetovanje koje se odnosi na predujam troškova.

(3) Osim ako su se stranke drukčije sporazumjele, VIAC postupa prema člancima 16-18 Bečkih pravila kada imenuje arbitra odnosno prema članku 7 Bečkih medijacijskih pravila kada imenuje neku drugu nepristranu treću osobu.

(4) Ako se zatraži odluka o izuzeću arbitra, VIAC vodi postupak o izuzeću u skladu s člankom 20. i slijedećim člancima Bečkih pravila, osim ako se stranke drukčije ne sporazumiju.

ZAHTJEV

Članak 2

(1) Zahtjev se podnosi VIAC-u u skladu sa člankom 12 Bečkih pravila i mora biti:

1.1. u pisanom obliku na jednom od jezika kojim se vrši prepiska pred VIAC-om (engleski ili njemački);

1.2. datiran;

1.3. potpisana od strane stranke odnosno stranaka koje podnose zahtjev ili njihovih punomoćnika. Ukoliko je zahtjev potpisao punomoćnik, mora sadržavati dokaz o ovlaštenju, na primjer punomoć ili ugovor o nalogu.

(2) Zahtjev sadrži sljedeće:

2.1 opis zahtijevane vrste usluge imenovanja opisane u članku 1, stavku 2;

2.2 opis prirode sporu;

2.3 primjerak tužbe ili drugog inicijalnog podneska, odgovora na tužbu ili bilo kojeg odgovora druge stranke odnosno stranaka, kao i sve druge relevantne podneske ili prepisku stranaka;

2.4 klauzulu o rješavanju sporova i odredbu kojom se određuje VIAC kao ovlaštenik za imenovanje;

2.5 puna imena, adrese, uključujući adrese elektronske pošte i druge kontakt podatke stranaka i njihovih zastupnika, kao i podatke o državljanstvu stranaka;

2.6 ime i državljanstvo bilo kojeg arbitra ili arbitara/treće neutralne osobe/stručnjaka koji je već imenovan, ako je to slučaj, podatke o načinu imenovanja i svaku izjavu koju su oni dali;

2.7 jezik ili jezike postupka.

TROŠKOVI

Članak 3

(1) Ako se od VIAC-a zahtijeva da postupa kao ovlaštenik za imenovanje u skladu s ovim Aneksom, stranka odnosno stranke koje to zahtijevaju plaćaju nepovratnu pristojbu u vrijednosti od 3,000 EUR za svaku zahtijevanu uslugu. Zahtjev će biti obrađen tek nakon pune uplate te pristojbe.

(2) U iznimnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stavka 1 ovog članka.

ODRICANJE OD OGOVORNOSTI

Članak 4

Isključena je odgovornost arbitra, neke druge neutralne osobe, Generalnog tajnika, Zamjenika generalnog tajnika, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne gospodarske komore Austrije i njezinih zaposlenika za bilo kakvu radnju ili propust u vezi s postupkom, osim ako ta radnja ili propust nije učinjena namerno ili krajnjom nepažnjom.

ANEKS 5

VIAC KAO OVLAŠTENIK ZA ADMINISTRIRANJE

VIAC može biti određen kao ovlaštenik za administriranje u *ad hoc* postupcima.

VIAC KAO ORGAN ZA ADMINISTRIRANJE

Članak 1

(1) U arbitražama prema Arbitražnim pravilima UNCITRAL-a ili drugim *ad hoc* arbitražama ili drugim *ad hoc* postupcima alternativnog rješavanja sporova, VIAC postupa kao ovlaštenik za administriranje u skladu s Aneksom 5 ako se stranke sporazumiju da postupak administrira VIAC.

(2) VIAC može pružiti sljedeće usluge administriranja:

2.1 Usluge podrške, uključujući

- i. vođenje spisa;
- ii. olakšavanje komunikacije, s mogućnošću da se stranke odluče za pristup VIAC Platformi („VIAC Portal“);
- iii. priprema sastanaka i usmenih rasprava:
  - pomoć u određivanju datuma, vremena i mesta održavanja sastanaka i usmenih rasprava;
  - uređenje sala za sastanke/saslušanja u prostorijama Savezne gospodarske komore Austrije, uključujući tehničku opremu i logističku podršku;
  - organiziranje internih ručkova i catering usluga;
  - pomoć u daljnjoj logističkoj organizaciji, npr. identificiranje i angažiranje sudskih izvještača ili tumača;
  - pomoć u dobijanju ulaznih viza kada su potrebne;
- iv. usluge u vezi s arhiviranjem spisa, uključujući arbitražne pravorijeke.

2.2. Upravljanje troškima, uključujući držanje depozita od stranaka kao predujma za troškove postupka i rukovanje isplatama arbitrima i drugim pružateljima usluga.

2.3 Usluge ovlaštenika za imenovanje kako je opisano u članku 1 Aneksa 4.

ZAHTJEV

Članak 2

(1) Zahtjev se podnosi VIAC-u u skladu sa člankom 12 Bečkih pravila i mora biti:

1.1. u pisanom obliku na jednom od jezika kojim se vrši korespondencija pred VIAC-om (engleski ili njemački);

1.2. datiran;

1.3. potpisana od strane stranke ili ovlaštenog zastupnika. Ako prijavu potpisuje ovlašteni zastupnik, mora priložiti dokaz o ovlaštenju, kao što je punomoć ili ugovor o nalogu.

(2) Generalni tajnik može tražiti dodatne informacije ovisno od zahtijevane usluge.

TROŠKOVI

Članak 3

(1) Ako se od VIAC-a zahtijeva da djeluje kao ovlaštenik za administriranje u skladu sa člankom 1 ovog Aneksa 5, stranka odnosno stranke koje su podnijele zahtjev plaćaju upisnu pristojbu u neto iznosu navedenom u Aneksu 3. Upisna pristojba je nepovratna i ne urečunava se u uplatu predujma za troškove. Zahtjev će biti obrađen tek nakon pune uplate upisne pristojbe.

(2) Ovisno od traženih usluga administriranja, primjenjuju se sljedeće administrativne naknade:

2.1 Za pune usluge administriranja, VIAC naplaćuje svoje standardne administrativne naknade prema Aneksu 3 ovisno od vrijednosti spora. Vrijednost spora se izračunava na osnovu odredbi o troškovima Bečkih pravila ili Bečkih medijacijskih pravila, ovisno o prirodi spora.

2.2 Administrativne naknade se razmjerno umanjuju ako su odabrane samo neke usluge administriranja.

2.2 U načelu, usluge VIAC-a kao organa za administriranje podijeljene su u tri kategorije. Za svaku kategoriju će se naplaćivati trećina standardnih administrativnih naknada prema Aneksu 3, ovisno od vrijednosti spora:

- i. usluge podrške kao što je opisano u članku 1, stavak 2.1 ovog Aneksa 5;
- ii. usluge administratora za troškove kako je opisano u članku 1, stavku 2.2 ovog Aneksa 5;
- iii. usluge ovlaštenika za imenovanje kako je opisano u članku 1, stavku 2. Aneksa 4.

2.4 U svakom slučaju, minimalne administrativne naknade su 3.000 EUR.

(3) Predujam troškova za administrativne naknade mora biti uplaćen u cijelosti pre nego što VIAC počne pružati odgovarajuće usluge.

(4) Svi predujmovi za troškove u arbitraži podliježu odredbi o predujmu za troškove prema Arbitražnim pravilima VIAC-a (članak 42) ili kada se administrativne usluge zahtijevaju u drugim postupcima alternativnog rješavanja sporova, prema relevantnoj odredbi Medijacijskih pravila VIAC-a (članak 8). VIAC može koristiti sve predujmove za troškove u bilo kojoj fazi tijekom ili nakon postupka radi pokrića troškova nastalih u tom postupku. Sredstva se isplaćuju po nalogu arbitražnog tribunalu ili, u slučaju drugih *ad hoc* postupaka alternativnog rješavanja sporova, druge neutralne osobe.

(5) U iznimnim okolnostima, VIAC može odstupiti od iznosa iz stavka 2 ovog člana.

ODRICANJE OD ODPONOSTI

Članak 4

Isključena je odgovornost arbitra, druge neutralne osobe, tajnika arbitražnog suda, Generalnog tajnika, Zamjenika generalnog tajnika, Predsjedništva i njegovih članova, kao i Savezne gospodarske komore Austrije i njezinih zaposlenika za bilo kakvu radnju ili propust u vezi s postupkom, osim ako ta radnja ili propust ne predstavlja namjeru ili krajnju nepažnju.

ANEKS 6

DOPUNSKA PRAVILA ZA NASLJEDNOPRAVNE SPOROVE

Dopunska pravila za nasljednopravne sporove navedena u Aneksu 6 primjenjivat će se ako su se stranke suglasile s njihovom primjenom ili ako je njihovu primjenu predviđio ostavitelj u raspolaganju imovinom za slučaj smrti, uključujući nasljedni ugovor, ili u nekom drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.

VIAC I MJERODAVNA VERZIJA BEČKIH PRAVILA

Članak 1

Stavak 1 članka 1 Bečkih pravila dopunjava se sljedećim dodatkom:

(1) Bečki međunarodni arbitražni centar (VIAC) je Stalna međunarodna arbitražna institucija Savezne gospodarske komore Austrije.¹ VIAC administrira domaće i međunarodne arbitraže kao i postupke u skladu s drugim alternativnim metodama rješavanja sporova, ako su se stranke sporazumjеле o primjeni Arbitražnih pravila VIAC-a („Bečka pravila“), Medijacijskih pravila VIAC-a („Bečka medijacijska pravila“), VIAC Pravila o investicijskoj arbitraži („Bečka pravila o investicijskoj arbitraži“), VIAC Pravila o investicijskoj medijaciji („Bečka pravila o investicijskoj medijaciji“); ili je na drugačiji način dogovoren ili predviđeno da VIAC treba služiti kao administrirajuća institucija. To uključuje slučajeve gdje je administracija od strane VIAC-a bila predviđena od strane ostavitelja u raspolaganju imovinom za slučaj smrti, uključujući nasljedni ugovor, ili u bilo kojem drugom pravnom aktu koji nije zasnovan na sporazumu stranaka.

Stavak 2 članka 1 Bečkih pravila zamjenjuje se sljedećim dodatkom:

(2) Ako nije drugačije dogovoren ili predviđeno raspolaganjem imovinom za slučaj smrti, Bečka pravila će se primjenjivati na sporove koji se odnose na nasljeđivanje u verziji koja je na snazi u vrijeme pokretanja arbitraže (članak 7. stavak 1).

¹ U skladu sa člankom 139, stavkom 2 Saveznog zakona o gospodarskim komorama iz 1998. godine ("Wirtschaftskammergegesetz 1998"), Savezni službeni glasnik I br. 103/1998 s izmjenama i dopunama Saveznog službenog glasnika I br. 27/2021

SPAJANJE POSTUPAKA

Članak 15

Stavak 1 članka 15 Bečkih pravila **zamjenjuje** se sljedećim **stavkom 1** i **dopunjuje** sljedećim **stavkom 3**:

(1) Na zahtjev stranke, dva ili više arbitražnih postupaka u sporovima koji se odnose na nasljeđivanje mogu se spojiti ako:

1.1 postoji suglasnost stranaka o spajanju postupaka; ili

1.2 isti arbitar/arbitri je(su) izabrani ili imenovani; ili

1.3 zahtjevi su pravno ili činjenično povezani, a stranke u arbitražnom postupku su barem djelimično iste;

i mjesto arbitraže je isto.

(2) Nepromijenjeno.

(3) (novo) Ako neka stranka zatraži spajanje postupaka prije izbora ili imenovanja arbitra i ako takvo spajanje postupaka odobri Predsjedništvo, na osnivanje arbitražnog suda primjenjuje se članak 18. Ako je arbitar već izabran ili imenovan, arbitražni postupak se pripaja postupku koji je prvi započet, osim ako se stranke ne dogovore drukčije. U tom slučaju, Predsjedništvo može opozvati već izvršena imenovanja i imenovati nove članove arbitražnog vijeća ili sve arbitre u skladu sa člankom 18.

ARBITRAŽNI SUD – OPĆE ODREDBE

Članak 16

Stavak 1 članka 16 Bečkih pravila **dopunjava** se sljedećim **dodacima**:

(1) Stranke **ili ostavitelj** mogu slobodno odrediti osobe koja žele izabrati za arbitre. Svaka osoba s punom poslovnom sposobnošću može biti arbitar, pod uvjetom da se stranke nisu sporazumjele **ili ostavitelj nije predvidio u raspolaganju imovinom za slučaj smrti** neke posebne dodatne uvjete u pogledu kvalifikacija arbitra. Arbitri stoje sa strankama u ugovornom odnosu i imaju pružiti svoje usluge strankama.

OSNIVANJE ARBITRAŽNOG SUDA

Članak 17

Stavci 1 i 2 članka 17 Bečkih pravila dopunjavaju se su sljedećim dodacima:

(1) Stranke se mogu sporazumjeti, ili ostavitelj može u raspolaganju imovinom za slučaj smrti predviđjeti hoće li arbitražni postupak voditi arbitar pojedinac ili vijeće od tri arbitra. Stranke se takođe mogu sporazumjeti, ili ostavitelj može predviđjeti u raspolaganju imovinom za slučaj smrti, način imenovanja arbitra. U slučaju nepostojanja sporazuma ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti, primjenjuju se stavci 2 do 6 ovoga članka.

(2) U nedostatku suglasnosti ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti o broju arbitara, Predsjedništvo određuje hoće li o sporu odlučivati arbitar pojedinac ili vijeće od tri arbitra. Pritom Predsjedništvo uzima u obzir složenost predmeta, vrijednost spora i interes stranaka za brzom i troškovno povoljnom odlukom.

MJESTO ARBITRAŽE

Članak 25

Stavak 1 članka 25 Bečkih pravila dopunjava se sljedećim dodacima:

(1) Stranke su slobodne sporazumjeti se o mjestu arbitraže, ili je ostavitelj sloboden predviđjeti, mjesto arbitraže. Ako nema sporazuma ili raspolaganja imovinom za slučaj smrti, mjesto arbitraže je Beč.

JEZIK POSTUPKA

Članak 26

Članak 26 Bečkih pravila **dopunjava se sljedećim dodacima:**

Ako nema sporazuma ili **raspolaganja imovinom za slučaj smrti** o jeziku/jezicima arbitraže, odmah nakon dostave spisa, arbitražni sud će odrediti jezik(e) uzimajući u obzir sve okolnosti, uključujući jezik ugovora ili **raspolaganja imovinom za slučaj smrti**.

MJERODAVNO PRAVO, AMIABLE COMPOSITEUR

Članak 27

Stavci 1 i 2 članka 27 Bečkih pravila zamjenjuju se stavkom 1.

(1) Za sporove u vezi s nasljeđivanjem mjerodavno je pravo koje se primjenjuje prema kolizijskim normama u mjestu uobičajenog boravišta ostavitelja u trenutku smrti ili pravo koje se može izabrati na osnovu njih.

(2) Briše se.

**VIAC – Bečki međunarodni arbitražni centar
Austrijske savezne gospodarske komore**

Wiedner Hauptstrasse 63, 1045 Beč, Austrija

T +43 (0)5 90 900 4398

F +43 (0)5 90 900 216

E office@viac.eu

www.viac.eu

